

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 30 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
8-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitór sor 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 387.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, december 5.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérlők: A városatyák szaporításához.
- A képviselőház ülése.
- Szerencsétlenség a vívóteremben.
- Aranypróba rókaperce.
- Egy aradi leány regénye.
- Egy bíró, ki a vádlottat védi.
- Versenyés a gyulai nyári szinkörért.
- A vármegyei- és árvapénzek kezelésének reformja.
- Ingyen kenyér!
- Aradváros kétszázszor koronás kócsokvetelése.
- Első előadás a Szabad-Lycoumban.
- A muzulmán és a gyaur pincér.
- Tárca: A kubikos. Irta: Kazár Emil.
- Regény-Csarnok: A karvalyok vére. Irta: Theuriet André.

A városatyák szaporításához.

— december 4.

A belügyminiszternek nagy feltűnést keltett ismeretes rendeletével szemben, hogy a városatyák számának szaporításáról szól, minden törvényhatóságnak kétségkívül jogában áll ugyan megtagadni a végrehajtást és felírni annak hatályon kívül helyezése iránt, de ez nem vezet célra, mert ha a belügyminiszter ragaszkodik rendeletéhez, akkor annak végrehajtását másodízben is megtagadni nem lehet. De nem is volna indokolt a végrehajtásnak megtagadása, mert elvégre is

a rendelet semmiféle jogfosztást nem tartalmaz, csak jogokat ad és ilyeneket senkitől el nem vesz. A rendelet liberális és demokratikus színezetű és remélhetőleg a törvényhatóság magas színvonalának inkább emelését, mint súlyosztását fogja maga után vonni. Akarom hinni, hogy a munkaképesség tekintetében sem lesz hátrányos, a bizottság politikai színezetét sem fogja megváltoztatni és nem lesz más baj, mint az, hogy egy pár közgyűlési meghívóval többet kell kibocsátani.

A szegedi tanács azt mondja, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok számát nem lehet a népszámlálás eredményének megfelelőleg emelni vagy csökkenteni, a belügyminiszter ellenkező állásponton van.

A bizottsági tagok számát először az 1870. évi 42. t.-c. 21. §-a állapította meg, előírván, hogy minden 250 lakos után egy bizottsági tag választandó. Az 1886. 21. t.-c. 24. §. ugyanazt állapítja meg, harmadik bekezdésében azonban már azt is mondja, hogy a bizottsági tagok száma az általános népszámlálást követő esztendőben a népszámlálás eredményéhez képest újra megállapítandó és így a törvény értelmében 1891-ben újra meg kellett volna állapítani a törvényhatósági bizottsági tagok számát a népszámlálás eredményének megfelelőleg. Ez azonban nem történt meg, mert épp azon időben folytak a

tárgyalások a közigazgatás általános reformja iránt és épp azért az országgyűlés meghagyta a 92. évi XXVI. t.-cikket, mely az 1-ső §-ában világosan megmondja, hogy az 1886. évi törvény cikk azon rendelkezése, hogy a bizottsági tagok száma a népszámlálás eredményéhez képest megállapítandó, — hatályon kívül helyeztetik. Azóta, vagyis 1886. óta ebben a kérdésben semmiféle törvényes intézkedés nem történt és így nem szenvedhet kétséget, hogy a bizottsági tagoknak számát se fel- emelni, se leszállítani ezidő szerint nem lehet.

Nem szenvedhet ez kétséget, még a miniszteri rendelet legfigyelmesebb elolvasása után sem, mert ez a rendelet minden másról beszél, csak arról nem, hogy az 1886. évi XXI. t.-c. 24. §-ának harmadik bekezdése érvényben van-e, vagy nincsen?

A miniszteri rendelet azt állítja, igen helyesen, hogy a 86. évi 21. t.-c. 29. §-ának 1—4. pontja, valamint ugyanazon törvénynek 30. §-a nem lett hatályon kívül helyezve és még ma is érvényben áll. Ez igaz. De az nem igaz, hogy ezen kétségtelenül érvényes törvénypontok megadnák a törvényhatóságoknak a jogot a bizottsági tagok számának szaporítására vagy apasztására. Ezen pontokban minden másról van szó, csak arról nincs, hogy a bizottsági tagok száma újra megállapítandó, vagy megállapítható.

TÁRCA.

A kubikos.

Irta: Kazár Emil.

A rác faluban mindenki a ház elé állt, mikor a vasuton érkezett kubikosok mentek ki a Tiszához. Kemény erős emberek. Egyik sincs egymagára, de csak úgy, mint a huszár, akihez hozzátartozik a ló, melyen nyargal. Ezekhez meg a targonca, melyet tol. Rajta a fűtős bunda, az összegöngyölt gyékény. Képzik ezekből a szerszám nyele, csákány, kapáé. Alól a metye-motyó, tisztaváltásra való fehérenemű, serpenyő, zacskóban tarhonya, papirosban szalonna, vizeskorsó, meg a csizma, mert mezitűb az ördög jár. A bunda mindig jó, aludni rajta lőképpen. A gyékény meg a fedél; kivált kenyeres pajtásával összetűzve, szél, eső ellen mindig hajlék.

Amint a falun keresztül egymás után tolják a targoncát és mennek odább, a pirosított képű rác asszonyok nagyon nézik őket. A lányok is ernyőnek teszik a kezüket, a szemük felé. Az emberek hasonlóképpen kiállnak, ki az ajtaja elé ki a pátinkás bolt elé. Dörmögnek, káromkodnak, hogy ezeket az ördög hozta a nyakukra.

Mennek a Tiszaszélre. Salamon hamar befog a szamarával, kosarakba rakja a butykost,

cilindert, avas szalonnát, vöröshagymát, zöld paprikát, amennyit bír. Kocog utánuk.

A kubikosok egy dombon pózna fölé feszítik a gyékényt, alá terítik a bundát. Megvan a szállás. A rác tamburás este már ott pöngeti az acél hurt, s a levegő megtelik vinyngó muzsikával és erős hangú nótával.

Másnap kezdődik a partásás. A kibolygatott földet csikorogva hordják a t rgoncák oda, aho- va az inzsöllér ur kipécézte. Ezen túl most már nem mész Tisza! Estéinkint tüzek gyul- nak ki, haugossá válik a levegő a nótától. A faluból nem győzik eleget hallgatni az asszo- nyok és eléggé ugatni a kutyák.

Középső Balog János süti a szalonnát, nézi a tűz rótt játékát a lomba vizen. Nyomkodja magába a falatot, de a szeme hol a vizen, hol az égen. Jön valahonnan a víz, csak képzeli, hogy merről. A csillagok járását azonban jól ismeri. A göncöl szekere ahogy áll, épp mint otthon az udvar alsó végén. A fiastyuk az eperfa mögött szokott feltűnni. Hej az udvar, hej az eperfa!

— Tölünk jön ugye ez a víz? — kér- dezi Ács Gergelyt, vontatott falatozás közben. Az vállat von és eszik jóízűn.

— Van is neked tüled, hé! — veti oda teli szájjal. — Kikoptál te ugy, mint én. Fel- kopott a tenyered, még munka se vásta. Me- gyünk másfelé a naps-ám után. Csak sokáig tartson. Az ördög pusztítsa el a taljánokat. Ha

azok nem volnának, azok a digók. Minek hoz- zák ránk a fatalpasokat! Mennykő üssön a kék köpenyegjűkbe. Ha nem volnának, a vasuti töl- tés is a miénk otthon; ilyen messzire nem szóródunk. Na hát János, mondom, mit hoz utánunk a tölünk uszó Tisza? Semmi jót nem beszélhet komám.

— Hát, hogy mégis onnan jön, ahonnan mi jöttünk. Az ember elgondolkodik, Gergely.

— Nincs neked ott János se kéményed, se kapufélfád. Mire gondolnál. Feleséged sincs, szeretőd sincs. A tenyereden sem találhatsz akkora emmit, mint a menyinyi otthon a te részed.

— Szeretnék ám ott valamit. Egy szurdé- kot, egy sővényes telket — szól csöndesen Ba- log János. — Arra kuporgatok.

— Mikor lesz az? — adja föl a kérdést a másik hitetlenül. — Inkább a fatalpu digókon jár az eszem. Egy fűtykös, két díó, bizony nem tudom, melyik huzná a rövidebbet.

Megvacsoráltak, lefeküdtek és aludtak a gyékény alatt. Kora reggel kezdődött tovább a munka.

Az aratáson kívül nincs olyan rettenetes munka, mint a kubikolás. Ember és erő kell ehhez a két dologhoz. Minden porcika örökké működik, minden csont egy-egy szerszám. A velő, a hus bizserog, forr. Aki ernyedés nélkül bírja, az a munkás. Ember kell a gátra — ré- gen tartják.

A törvényszakaszok figyelmes elolvasása ez iránt nem hagy kétséget, mert ha a miniszter által érvényesnek deklarált törvénypontokban foglaltatnék azon jog, illetve kötelesség, hogy a bizottsági tagok száma felemelendő, vagy apasztandó, akkor joggal kérhetjük, hogy mi értelme van e törvény 24. §. 3-ik bekezdésének, mely azt mondja, hogy a bizottsági tagok száma 10 évről 10 évre újra megállapítandó. S hogyha a 24. §. idézett helyen lényében ugyanazt tartalmazza, mint a 29. §. akkor igazán nem érthető, miért nem helyezte a törvényhozó mind a kettőt hatályon kívül, vagy miért nem hagyta mind a kettőt érvényben.

Nem helyezte hatályon kívül mind a kettőt azért, mert mindkettő más és más tartalmaz, még pedig olyannyira más és más, hogy még szerkezeti hibából kifolyónak sem vagyok hajlandó elfogadni a miniszteri magyarázatot.

Egy és ugyanazon törvény értelmezése tekintetében két teljesen ellentétes nézet állván szemben, a törvényt magyarázat ismert módjaihoz kell folyamodnunk, ha azt akarjuk megállapítani, hogy a kettő közül melyik az igazi?

Az első mód, a törvény szó szerinti szövege úgy látszik nem vezet célhoz. A második mód a törvényhozó magyarázata nem áll rendelkezésemre, a kormány-magyarázat pedig a jelen esetben azért nem alkalmazható, mert éppen a kormány-magyarázat helyes volta forog kérdésben. Ilyen esetekben a törvényhozó valódi akaratát az országgyűlési tárgyalások és a törvény indokai alapján kell megállapítani.

Az országgyűlési tárgyalások azonban e részben semmi felvilágosítást nem nyújtanak, de annál inkább célra vezet a törvénynek indokolása.

Az 1892. XXVI. t.-c. indokolása bőven fejtegetvén annak szükségét, hogy azért kell felfüggeszteni a 86. XXI. t.-c. egyes szakaszának életbeléptetését, többek között azt is mondja: „a kormány nézete szerint semmi fontos érv sem szól amel-

lett, hogy a bizottsági tagok hat év helyett jövőre tíz évenként választassanak; a népesség szaporodásának esetére pedig gondoskodva lesz arról, hogy a bizottsági tagok száma is felemeltesék.“ Az indokolásnak ezen idézett részéből tehát okszzerűen következik, hogy az előző törvénynek a bizottsági tagok számának felemelésére vonatkozó részét akarta a törvényhozó hatályon kívül helyezni mert ha nem ezt akarta volna, akkor igen természetesen a 92. évi törvény indokolásában erről a kérdéstről abszolút nem is beszélne.

De az indokolás szavaiból is kitűnik az, hogy a felemelést megengedő miniszteri magyarázat helytelen. Midőn ugyanis 1892-ben azt mondja a törvény, hogy a népesség szaporodásának esetére a bizottsági tagok számának felemeléséről gondoskodva lesz, ebből átlagosan következik, hogy tehát 1892-ben ez iránt gondoskodva nem volt. Ezen idő óta pedig ebben az irányban sem törvényhozásilag, sem rendeletileg intézkedés nem történt, kétségtelenül hogy a tagok számának felemeléséről gondoskodva ma sincs.

Ebből látható, hogy midőn a bizottsági tagok számának újból való megállapítását a miniszter az 1886. 21. t.-c. alapján rendelte el, kétségtelenül félremagyarázta a törvényt. Az indokolásnak hivatkozott részéből azonban másrészt kitűnik a törvényhozónak azon akarata, hogy a bizottsági tagok száma a népszámlálás eredményének megfelelőleg felemeltesék és így előttem kétségtelenül áll, hogy a belügyminiszternek joga volna ez iránt egy általános, az összes törvényhatóságokra kiterjedő törvénytörvénypótló rendeletet kibocsátani.

Dr. F.

POLITIKAI HIREK.

Petioiók tárgyalása. A kir. kuria II-ik választási tanácsa, *Vavrik* Béla elnöklete alatt ma ülést tartott, a melyen *Szemere* Miklós tasnádi orsz. képviselő mandátuma és *Sántha* György választási elnök ellen beadott petició tárgyalásának határnapjával 1902. március 13-át, *And-*

rassy Géza gróf rozsnyói képviselő mandátuma ellen beadott petició tárgyalásának napjával pedig 1902. március 11-ét tűzte ki.

Igazolt képviselők. A képviselőház II-ik bíráló bizottsága a *Putnoki* Mór és *Mihályovits* Kornél képviselők ellen beadott kifogásokat elvetette s őket végleg igazolta. *Trubinyi* János stomfai képviselő ellen beadott kifogások tárgyalását január 15-ére tűzte ki.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 4.

Arra a hirre, hogy *Vázsonyi* Vilmos, a demokrata-párt vezére és kedvence ma beszélni fog, a karzat zsufolásig megtelt terézvárosi hölgyekkel és demokratákkal. Olyan csoportokban jelentkeztek a demokrata urak, hogy a szép Rosenberg Gyulát, a volt képviselőt is csak úgy engedték be, hogy impozáns hangon ezt mondotta:

— Kérem, demokrata vagyok!

— Vagy úgy, — tessék!

Ugy látszott, mintha *Vázsonyi* Vilmos kibérelte volna a képviselőház karzatát.

Az ülést pedig *Csávolszky* Lajos kezdte meg a kormány és az osztrákok elleni kirohással. Bármiként igyekezett is azonban hangulatot csinálni, nem sikerült még a saját pártját sem feltűzteni.

Utána *Vázsonyi* Vilmos beszélt tagadhatatlanul nagy hatással és bár mondott igazságokat is, tuzásai szinte bámulatosak voltak.

Szell Kálmán miniszterelnök nagy hatással válaszolt az összes szónokoknak, de különösen a *Vázsonyi* által keltett hatást rontotta le teljesen.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dániel Gábor alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Wlassics* Gyula és *Hegdüs* Sándor miniszterek.

A jegyzőkönyv hitelesítése után *Molnár* jegyző jelenti, hogy *Barta* Ödön interpellálni óhajtja az igazságügyminisztert a kuriai bírások tárgyalásában.

Az indemnitás.

Csávolszky Lajos a gazdasági kérdésekkel foglalkozik. A magyar nem tud szembe szál-

Este megint ott ülnek a tűz körül. Kivált *Fehér Gyuri* mellé gyülekeznek, aki városbeli ember és újságot szokott olvasni.

Balog János most a csillagokat nézi, hogy melyiket is látta ő otthon, ha estende a tornáccon állt. A gondolatai olyan jól esnek neki, mint a bölcső ringatása.

— Nem hallod, *Balog János*? Hol jár az eszed? Nem hallod *Fehér Gyurkát*? Taljánokat hoznak a nyakunkra.

— Mi az? — riadt föl *Balog János*.

— A heringnyaló digó jön ide is.

— Agyonverem.

— Becsuknak. Azt akarod.

— A digó csak hét, mi tizenkettő. En tizenháromat is végzek. Minek a digó? — pezsdül föl *Balog János*.

Ez tolvajbeszéd, ez tenikus terminus. Az inzsöllér, meg a kubikos érti. Azt jelenti, hogy a nyáfra talján egy nap alatt hét köbméter földnél többel elbánni nem tud, de a kubikos tizenkét-tizenhárom köbmétert dolgoz föl, ha nem ragad az ásójához és a lapátjához.

— Pedig hozzák a digót! — kiált *Fehér Gyuri*. — akkor mindjárt lemetszik a napszámot. Izé — tudj' a tatár a nevé — aki a gátat csinálja... no tudjátok... hát a nő, izé!... hozza minden pereputtyát. Van neki egész falu taljánja. Azokat nyuzza. Hét vagy tizenkettőt — neki mindegy. Nyomorgatja a talját. Na hát érted? Na hát értik kendtek?

A taljánjainak most nincs munkájuk máshol. Morvából hozza... Izé... A pallér is morva, vagy mi. Mondom hozza, mert galád olcók. Meglássátok, szombatra itt lesznek a kordékkal, esernyővel, meg verklivel.

Fehér Gyuri kivette pipáját, pálinkát ivott, s hanyatt feküdt a fűben. Ummögtek a társai, de nem adtak beszédet. Középső *Balog János*nak motoszkált a fejében, hogy ő bizony mégis félre rak minden garast, hogy visszamehessen.

— Nekünk hát ne jutna az országfutó taljától? — kérdezi.

— Országfutó nem kell mi mellénk több, — csattan föl *Fehér*, kinyujtva magát a derekánál fogva a fekvéséből. — Mi vagyunk az igazi országfutók. Se föld, se aratás, se cséplés, se malac. Se semmi, — teszi aztán hozzá nagyot nyomva a szón. — Se semmi, csak katonáskodás. Az apám zsellér volt. én az sem. Megyek hát odább, amerre lehet, ameddig bírom. Amerikáig meg sem állok. Ki jön velem, hé?

A tüzet fölpizskálják. Közelebb ülnek *Fehér* körül. Egy másik tüzrakásnál a tamburás cincog. Arrább valami lény énekel rác nótát. Kurjongatnak közbe. Eközben *Fehér Gyuri* adja a szót. *Balog János*nak az arra eső füle hallja, a másik süket, hanem a lelke messze vergődik, ahova vágyik.

Szombaton délután először megjött a verk-

li; meg a hosszuszaru kecskeduda. Mire a kubikosok a deszkabarak elé mentek este, hogy pénzt kapjanak, már a szitadobot is verte egy sovány fekete lány a kantin előtt és nyegegett a duda.

— Ezentul kevesebb bért kapunk — kiáltott egyszerre *Fehér Gyuri*, aki a barak ajtajánál álldogált. — Maradtok-e, atyafiak?

Nem igen hitték biz ezt. De akik a barakból kijöttek, mint mondták, hogy a bért le szállítják.

Egy óra múlva a csikorgó talicskák hosszú sorokban megindultak a falu felé a gyékényvel, bundával, szerszámmal. Az égött képi, hatalmas karu embereknek, mintha még jobban megnőtt volna az erejük olyan dobogva haladtak keresztül a falun. Senkire rá sem néztek, a fejüket leszegték a szemükre még a kalapot is lehúzták. Asszonyok, lányok tekintete, korcsmacégér, ugató kutya meg nem háborította őket. Legutóli tolt a targoncáját *Balog János*, akit mint utolsót legtöbben kérdeztek, hova mennek, akit az összegyűlt kutyák végtől-végig ugattak. Egy szemhunyorítás sem jutott az orcájáról.

Hallja egyszerre hogy valami kavardás támadt. Lärmáznak, kiabálnak. Nagy por verődik ott fel éppen a vasuti állomásonál. Hall azután érthető szavakat is a zürzavarból.

— A digók! Megjöttek a digók.

A köpenyeges olaszok csakugyan akkor

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

lani az osztrák követelésekkel. Minket elszegényítene a kiegyezési szerződések, Ausztriát gazdagítják. Ausztriában valóságos izgatások folynak Magyarország érdekei ellen s ezzel szemben mi teljesen tehetetlenek vagyunk. Lám Bulow kancellár milyen önérzetesen szól a vám'arifa javaslatairól, merne csak a magyar kormány ehhez hasonló hangon beszélni más-ként állanának gazdasági viszonyaink.

Magyarország a kvóta felemelésébe is a legkönnyebben belenyugodott. Sőt Apponyi is megszavazta azzal, hogy „elvesztettük a csatát”. Az indemnitást nem szavazza meg.

Vázsonyi Vilmos megakarja indokolni azt, hogy miért viseltetik bizalmatlansággal a kormány iránt. Folyton rendszerváltozásról beszélnek most. Csodálatos, hogy sem 1848-ban, sem 1867-ben nem vitatkoztak rendszerváltozásról, mert az az intézményekben rejtett. Most azonban legenda keletkezett a rendszerváltozásról, s ezt a legendát a volt nemzeti párt csinálta, hogy hasznára legyen. A kormányképesség ugyanis nálunk mindig attól függ, hogy mennyi elvet és programponthoz raknak le az ellen-zéki társzerekrekről. (Derűtség.) Itt tehát rendszerváltozásról beszélni nem lehet, mert mindig fuzió, vagy beolvadás történik s a többség rendszerint kiéheztet egy kisebbséget s azt azután beolvasztják magukba. A szabadelvűpárt olyan csillaghoz hasonlít, mely minden kormányképes meteort magába hullajt. (Derűtség.) Megfejeleésből, fuzióból soha rendszerváltozás nem származhatik.

A rendszerváltozás attól függ, van-e társadalmi változás és változik-e az osztályuralom. Csak annyi változást ismer el, hogy a kormányban meg volt a komoly szándék a választások tisztaságát előmozdítani, de egyes helyeken ebből a szándékból sem látszott semmi, mert nem intézményekben rejtett ez a jó szándék sem.

Szól a trónörökös házasságáról szóló törvényről, a melybe belevitték az isten kegyelméből való királyságot, holott Verbőczy népe erről nem tudott, mert azt soha el nem ismerték volna, hogy magyar nő ne lehessen a király hitvese. (Tetszés.) Ezt a törvényt csak a másodlagos parvenu rendiség csinálhatta meg. Ez a szabadelvűpárt szavazta meg a kvótát és csinálta meg a felekezeti gyűlölködést s alatta fejlődött a reakció. Fejlődött a melinizmus, a nacionalizmus parodiája, holott es Franciaországban aláasta a szabadelvűségét. Az egyetemi villongásokat még Bánffy is 48 óra alatt szüntette volna meg.

Az egyházpolitikára rá volt kényszerítve a szabadelvűség, s hasztalan akarják azt leszólítani, az egyházpolitika 1867. óta egyetlen klasszikus ténye a magyar szabadelvűségnek.

érkeztek a vasutól és a falu felé tartottak. Balog János nem tudta, mi történt az elsőbb emberekkel, csak a nagy lármát zugott előtte és mellette. Láta, hogy előtte kikapdossa mindenki az ást, vagy veremvágót a targoncából és rohan előre, a harsogó lármba, az övénylő porba, két kezében fölemelt szerszámmal. Üvöltve káromkodott s oly indulat ragadta, hogy letépette, akik előtte jártak, előtte ordítottak.

Fehér Gyuri megragadta végre a hátán a ruhát és viaszarántotta.

— Zsandárok kísérik a digókat! Vigyázz.

De Balog János nem hallotta, nem értette. A mellénye háta a Gyuri kezében maradt. Ő nem bírta lebocsátani a veremvágót, úgy emelte, mint a keresztet. A kalapját elvesztette, és a nagy feje elől járt a teste előtt, mint a bikaké, leszegve a melléhez. A homlokát ragadta és a feltartott szerszám emelte. A földet sem látszott érinteni a lába, hisz nem is az vitte, de hogy az. Kiszakadt a kubikosok csapatjából, mintha iszonyatosan menekülne, mintha mindent szétzuzni akarna.

— Megállj! — kiáltott rá a zsandárkaplár.

Nem állt meg.

Leölték szegényt. A csakányt még holt kezéből is alig tudták kivenni.

A szabadelvűpárt ma konzerva iv közjogi tekintetben, holott Deák kiegyezésében benn rejlik a független Magyarország gondolata.

Es konzervatív az osztályuralom fenntartásában, Széll eklektikus filozófiáról beszél. Eklektikus szónok volt Cicero is, és még eklektikusabb ember volt Noe, a ki bárkájába minden elemet belevett. (Derűtség.) Széll kormánya Taaffeéhoz hasonlít, aki mindenkivel vuosttított a kormányzat fenntartása érdekében.

A mai kormányról is el lehet mondani, hogy

Széll Kálmán

azelőtt

Magyarország!

Szüllő közbeszól.

Vázsonyi: Szüllőnek nehéz felelni, mert a karzat előtt nem lehet kivágni a méltó feleletet. (Hosszas, zajos derűtség.)

A történelmi nemességet nem bántja, mert az tiszteletreméltó rám, de szól az új nemesekről, akik 100.000-ekkel parvenüszereleg mester-séges romokat csinálnak. (Nagy derűtség.)

A választói jog kiterjesztését, az egyesülési szabadságot kívánja, és hogy a kormányban ne legyen népiszony, mert ez ölte meg egész Európában a szabadelvűséget.

Buzáth: Beszéljen az uzsoráról.

Vázsonyi: Szivesen, mert gyűlöli minden uzsorát különösen a földuzsorát. (Nagy tet-szés.)

A hitbizományok és a kartellek ellen szól meg s azután azt mondja, hogy a miniszterelnök nagyra vonta Fiume rendezésével. Van Magyarországon ennél sokkal nagyobb korpis separatum, a népek kitagadott milliói, a Magyarország nagy érdekei s ezeket karolja fel ő. A mig ez nem lesz meg, nem szavazza meg a kormány javaslatát. (Hosszas helyeslés a szél-balon. Üdvözlök.)

Felkiáltások: öt perc szünet.

EA miniszterelnök válasza.

Széll Kálmán: Vázsonyi 2 szempontból tá-madta meg őt, mert nem szabadelvű és mert nem változott az osztályuralom. Mindakét do-logra válaszol. Szabadelvűségét kétségbe vonni nem lehet. (Zajos helyeslés jobbról.)

Szabadelvűségéről tanubizonyságot tett a multban, egész politikai szereplésével és nem-csak programja a szabadelvűség, de éltető eleme is. (Zajos tetszés.) Hogy felekezeti gyű-lölségek vannak és villongások, azt nagyon sajnálja, ő erről nem tehet, sőt mindent elkö-vet arra nézve, hogy az megszűnjön. A feleke-zeti türelmetlenséget a néppárt vitte bele a közéletbe s az vállaljon is érte felelősséget. (Igaz. Ugy van.) Hiszi, hogy az mielőbb meg fog szünni.

Tagadja, hogy osztályuralom volna. Maga Vázsonyi is elismerte, hogy ő a választások tisztaságára törekedett, de ezt intézményekben is biztosította. Egyelőre ennyi elég. Idővel egyéb reformok is következnek. Ami a szociál-politikát illeti, úgy ő, mint a kormány minden egyes tagja oda törekszik, hogy az alsóbb nép-rétegek boldogulását előidézzék s elsorolja mind-ama munkástörvényeket és szociálpolitikai in-tézkedéseket, melyeket a kormány eddig életbe léptetett. De ezzel nem elégszenek meg, mert fokozatosan tovább és tovább fognak haladni a reformok terén. Az önkormányzatot pedig megbénítani nem akarja. Ez félreértés. Csupán egészségesebb önkormányzatot, jobb és gyor-sabb közigazgatást akar. (Élénk tetszés.)

Ezután a 67-es kiegyezést védi, a mely most megakadt ugyan, de a melynek köszön-hető mégis, hogy Magyarország 1867. óta — bármiként tagadnak is — óriásilag haladt gaz-daságilag is, kulturális tekintetben is. És ha most válság is van, majd kilábalunk belőle.

Végül Zichyvel polemizálva azt mondja, hogy ha a néppárt nem piszkálja az egyház politika által ejtett sebeket, akkor azok be fog-nak hegedni. Madár éneke, virág illatozása, napsugártól, éltető levegőtől függ, ezt viszi szőlő a közéletbe, mert nap és levegő a liber-alizmus. (Zajos taps éljenzés.) Zichyek a sötét-séget képviselik, ettől akarja megóvni az orszá-got. (Zajos éljenzés, üdvözlés.)

Indemnitást általánosságban elfogadták.

Bartha Ödön interpellál ezután azért, mert a kuria a választási ügyekben a király nevében hirdeti az ítéleteket.

Holnap megkezdik az indemni és részletes tárgyalását.

TÁVIRATOK.

Tüntetések Madridban.

Madrid, dec. 3. Ma az ujszülött her-cceg keresztelője alkalmából zárva volt az egyetem. A diákok a palota környékén zajosan tüntettek. a Marseillaiset énekel-ték és gunyolták a casertai grófit.

Szerencsétlenség egy színházban.

Páris, dec. 4. A Theatre Varietéés-ben tegnap egy revue előadása alatt le-szakadt egy lépcső, a mely a színpadon a nagy opera lépcsőjét ábrázolta. Néhány ember, köztük Lasouche komikus és Alen-con Emilia színésznő, lezuhant.

Szerencsétlenség a vívóteremben.

(A rosszul védett primvágás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 4.

Borzalmas szerencsétlenség történt ma este egyik jönevű fővárosi vívóteremben. A ví-vómester, a ki szakmájában egyike a legkivá-lóbaknak, tanítás közben véletlenül halálra se-besítette egyik növendékét.

Gennari Gusippe vívómester Erzsébet kör-ut 27-ik szám alatt, a Wesselényi-utca sarkán levő vívóterme volt a tragikus eset színhelye; Gennari Olaszországból származott a fővárosba és ott a Fodor—Rákossy-féle vívóteremben lett oktató. Körülbelül három év előtt önállóan nyitott vi-vótermet előbb a Damjanich-utca 28/a. szám alatt, a honnan csak félesztendő előtt költöz-ködött az Erzsébet-körutra.

Az olasz mester tanítványa volt Schindler Emil 27 éves államvasuti hivatalnok is, a ki családjával az Andrassy-ut 28. számú házban lakik magas, széles vállu, szép barna fiatal ember, a kiben a testi szépséggel arányos volt szellemi képessége is.

Egyike volt Gennari legrégebb és legjobb növendékeinek és a mester nagy előszeretettel vívott vele néhány assaut-t.

Tegnap este nyolc óra tájban Schindler és Gennari ismét vívni kezdtek. Néhány percig tartott azonban a mérkőzés, a mikor a vélet-lennek egy borzalmas játéka szakította félbe.

Gennari ugyanis egy primvágást adott ta-nítványának, a mit az rosszul védett ki. A ví-vómester kardja lecsapott Schinder fejvédő-jére és végig siklott rajta. A fejvédő rostélyja azonban hiányos volt. Epen a jobb szem alatt nagyobb lyuk volt rajta. Gennari kardja be-akadt ebbe a lyukba. Ezen keresztül pedig Schindler jobb szemébe hatolt.

A szerencsétlen fiatal ember metsző sikol-tással a földre rogyott. A vívómester rémulten akarta kardját viszarántani, azonban nem tudta. A mint Schindler összerogyott, Gennari kardja annyira meghajolt, hogy amikor a vívómester vissza akarta rántani; ketté törött.

A kard hegye beletört Schindler szemébe. A boldogtalan ifju eszmétlenül terült el a ví-vóterem padlózatán. Szeméből, a melyből pa-takzott a vér, úgy állott ki a kardnak beletör-tött része.

A vívóteremben többen voltak még a kik mind a szerencsétlenül járt fiatal ember segít.

ségére és a mentőkért is telefonáltak. A mentők eltávolították szeméből a beletört kardhegyet és bekötötték sebeit. Azután bevitték az üllői-úti sebészeti klinikára.

Schindler, a ki vőlegény, állapota igen válságos, mert attól tartanak, hogy *szemén kereszttül az agyat is megsértette a kard.*

A tragikus eset híre hamarosan elterjedt a fővárosban, mindenféle őszinte részvétet keltve.

SPORT.

+ **Kisjenői vadászatok.** Tegnap 8-án a gyarmati erdőben — ép úgy mint az előző napon Feseten a vadászat késő estig elhúzódott, úgy hogy a vadászok csak 7 óra után érkeztek haza. A 8-án s a feketegyarmati erdőben tartott vadászatban Kóburg Fülöp herceg is részt vett már, ki a rendes reggeli vonattal érkezett és a többiekkel egyszerre kihajtatott a vadászterületre. A hétfői vadászból kedden Feseten utólag még 94 nyulat és 1 vadrucát találtak. A gyarmati erdőben terítékre került: 198 nyul, 360 fácán és 1 fogoly.

Egy aradi leány regénye.

(Gondnokság alá helyezett báróné.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 4.

Bécsben a napokban gondnokság alá helyezték *Buttlar-Bauduin* Ernesztin bárónét, s a gondnokság rögtön bűnvádi feljelentést tett egy egész sereg, ügynök, gavallér és uzsorás ellen, akik a grófnét több ízben a leg raffináltabb módon s óriási összeg erejéig megkárosították.

Ez az eset annál is inkább érdekel bennünket aradiakat, mert a gondnokság alá helyezett báróné aradi származású leány és pedig *Neustadt* volt aradi sakter leánya.

Neustadték mintegy harminc év előtt éltek Aradon s leányuk, egy alkalommal Bécsben megismerkedett báró *Buttlar-Bauduin* hajóskapitánnyal. A báróra oly mély hatást gyakorolt a szellemes zsódoleányt, hogy dacára családja ellenkezésének rövidesen neijévé tette. A báróné nagyműveltségű nő volt s mint zeneszerző nagy sikereit voltak. Több egyházi éneket komponált a miért a *pápa* ki is tüntette.

Családi boldogsága zavartalanak egyáltalában nem mondható, mert férjétől most elválva él s egy *Chotek* gróf az asszony barátja, kinek társaságában gyakran lehet látni a bécsi operában.

A báróné öreg anyja mindig velük van s a gyermeki szeretet egy szép példája ez, hogy a báróné az öreg egyszerű saktert nem szégyeli mindenütt magával vinni.

Buttlar-Bauduin báróné azóta is, hogy elkerült Aradról, több ízben fordult meg szülővárosában. Édes anyjával együtt érkeztek s első utjuk mindig a temetőbe volt apjának sírházhoz.

Legutóljára 3 év előtt járt itt s ekkor nagyobb példadományt adott át az aradi szegények részére a polgármesteri hivatalban.

Az aradi származású báróné gondnokság alá helyezésének érdekes előzményei vannak. Utón-utófélen becsapták, s igazán hiszékenységek áldozata. Egy 50.000 koronás váltót íratlak vele alá, azon ürügy alatt, hogy ha azt megteszi, úgy közben járnak, hogy *Elbogen* dr. a gondnokság alá helyezési kérvényt vizsgálva.

Egy házat adtak el neki Bécsben 249.000 koronáért, a nélkül, hogy megmondták volna, mennyi teher van a házon. Az eladást közvetítők egyike 10.000 korona értékű váltót ka-

pott az ügylet megkötéséért s azonkívül szabdalakást a házban.

Gróf S. Guidó 18.500 korona értékűtellen váltók ellenében, kicsalta a báróné összes ékszereit, azon a címen, hogy egy milliomos leányát veszi el s ennek nászajándéku szánta az ékszereket.

Uzsorások 50—120 százalék ügyleteket kötöttek vele. Az uzsorások a gondnok által mind fel vannak jelentve.

A báróné hiszékenységet sem jellemzi jobban, mint a következő eset:

Egy ügynök egy napon, tengerész tiszt ruhába öltözött fiatal embert mutatott be a bárónénak s eladta, hogy a fiatal ember vőlegény s 100.000 korona hozományt fog kapni. A lakadalom pár nap múlva lesz csak meg s a fiatal embernek egy becsületbeli adóssága van, kéri tehát a bárónét, írjon alá a tisztnek egy váltót. A báróné megsajnálta az állítólagos tengerész tisztet s aláírt neki egy 8000 koronás váltót, a mit azok értékesítettek is. Természetesen a lejáratnál a bárónénak kell majd az egészet fizetni.

Ilyen és hasonló csalások egész sorozatát követték el a hiszékeny báróné ellen s hogy egész vagyona el ne prédálódjon, rendelték el a báróné gondnokság alá helyezését.

Az egykori sakterlányra még sokan emlékeznek Aradon.

Aranypróbás rézkarperec.

(A hamis aranypróba.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 4

Érdekes ügyben folyik most vizsgálat a budapesti rendőrségnél. Egy vidéki uri ember ugyanis feljelentést tett egyik legjobbhírű budapesti aranyműves ellen, azzal vádolván őt, hogy rézből való karperecet adott el neki színarany gyanánt. Az eset érdekességét nagyban növeli az, hogy a *karperecen rajta van a hiteles fémjelzés, a karperec pedig tényleg aranyozott sárgaréz.*

Tudósítónk a következőket jelenti a feljelentést keltő esetről:

Pár hó előtt egy vidéki birtokos 80—100 korona értékű aranykarperecet rendelt P. budapesti jönevű aranyművesnél, a kinek ép a mágnásvilágban é főpapi körökben sok a vevője s mint rendkívül tisztességes, megbízható kereskedő szaktársai közt bizonyos tekintélynek örvend. P. postafordultával küldött is a megrendelőnek egy aranykarperecet 90 korona értékben s a számlán még azt is kitüntette, hogy hány gramm arany az a kis ékszer. A karperec ajándéknak volt szánva, de a ki ajándékba kapta, annak a csuklójára nagyon ia bő volt a karperec s így a karperec csakhamar egy másik belvárosi ékszerészhez került abból a célból, hogy az csinálja szűkebbre a karperecet. Az ékszerész hozzá is látott a munkához, de ugyancsak nagy volt a meglepetése, a mikor szétfűrészelte a karperecet s azt tapasztalta, hogy az egy milliméternyi vastagon be-aranyozott sárgaréz. A karperec tokján rajta volt a P. cégjelzése, az ékszerész tehát csupa kollegialitásból rögtön átsietett P.-hoz és megmutatta neki a szétfűrészelt karperecet.

— Alig hiszek a szememnek, P. ur — szölt az ékszerész — hogy az ön üzletéből ilyen hamisítvány kerülhet ki. Ön bizonyára nem hibás, azért jöttem először is önhöz, hogy helyreüthesse a hibát.

P. erre megnézte a karperecet, elismerte, hogy ezt ő adta el, de ezután kijelentette, hogy

ezt a karperecet egyik legnagyobb budapesti ékszerésztől vette és a karperecen rajta is van a hivatalos fémjelzés. Ő tehát nem üt helyre olyan hibát, vagy bűnt, a mit mások követtek el s a mivel őt is megcsalták.

Az ékszerész, a kihez javítás céljából a karperec került, így nem tehetett egyebet, minthogy a szétvágott aranypróbás rézkarperecet visszaadta jogos tulajdonosának, de egyúttal tudomására hozta azt is, hogy a karperec tulajdonképpen nem arany, hanem réz.

Ezekután P. aranyművest felkereste a vevő maga is, de P. a karperecet most sem váltotta vissza, hanem kijelentette, hogy tessék elvinni a karperecet a rendőrségre, ott majd kitűnik, hogy ki a bűnös.

— Ha én visszaváltom a karperecet — szölt P. — méltán hinné mindenki, hogy én követtem el a csalást. Csak hadd kerüljön vizsgálat alá az ügy.

S így is történt.

A vevő a rézből való aranykarperecet elvitte a rendőrségre és ott feljelentést tett család miatt P. aranyműves ellen. A rendőrség már kihallgatta P.-t s ő a rendőrségnél megnevezte a gyárat, a melytől vette a kérdéses darabot és különösen utalt arra, hogy a karperecen rajta van a fémjelzés. A vizsgálat most tovább folyik ebben az irányban s nem lehetetlen, hogy váratlan és meglepő fordulat következik be az első pillanatra kicsinynek látszó ügyben. Aranyműves körökben valóságos riadalmat okozott ennek az esetnek a híre, mert nagyobb mérvű visszaélésektől tartanak, arról lévén szó, hogy egy nagy gyár hamis portékája kerül P.-hoz, hivatalos fémjelzéssel ellátva. Sokan attól tartanak, hogy a fémjelzést is hamisították a gyárban, de mások meg egyéb nagyarányú visszaélések lehetőségét emlegetik.

A vizsgálatot a legnagyobb titokban folytatják.

Az esetről különben a M. E. L. a következő részletesebb tudósítást közli:

A karperecet a vidéki uriember *Paar* János ékszerésznél vette, ennek Koronahercegutca 8. számú üzletében. A karperecet elküldte vidéken lakó rokonának. Ez a rokon most feljött Budapestre s mert valami javításra szoruló hibát talált a karperecen, elment *Nigrinyi* Béla váci-utcai ékszerészhez. *Nigrinyi* hosszabb vizsgálat után fölfedezte, hogy a karperec nem arany, hanem sárgaréz, melyet egy milliméter vastagon be-aranyoztak. *Nigrinyi* tanácsára a hölgy a karperecet visszaadta annak a rokonának, a kitől kapta és ez tette a rendőrségen a följelentést az eddigelé ismeretlen hamisító ellen.

Nigrinyi a szokatlan esetről azonnal értesítette *Paart*, a kit a hamisítás természetesen kínosan érintett. *Paar*, a régi, megbízhatónak ismert ékszerész nem tudott visszaemlékezni arra, hogy a karperecet tőle vették volna. Igaz, hogy a karperec tokjának belésében az ő cége olvasható s éppen ezért azt hiszi, hogy a karperecet egyszerűen beletették az ő nevét viselő okba. Eddig nincs tehát bebizonyítva, hogy ő adta el a hamis fémjelzésű rézkarperecet. Ám ha mégis az ő üzletéből került ki a karperec, akkor — *Paar* előadása szerint — a hamisítást *Kriegler* Dávid ékszergyárában követték el. *Kriegler* D. gyára a Károly-körút 24. számú ház második emeletén van. Ő is régi, elismert jó nevű, gazdag kereskedő, a ki gyárában állandóan 50—60 munkást foglalkoztat. Nevét az utóbbi időben sokat emlegették ama bűnpör révén, a melyben egyik elárulóleányát, *Majláth* Irmát azzal vádolta, hogy üzle-

többől nyolcezer koronát érő ékszer ellopott és vőlegényével, *Schmidt Antal* Ferenc lakatossal értékesített. A megindult rendőri vizsgálat előreláthatólag csakhamar ki fogja deríteni, hogy ki az igazi bűnös.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradvidéki iparegyesület igazgatótanácsa csütörtökön, i. hó 5-én délután hat órakor az aradi kereskedelmi és iparkamara székházának emeleti kistermében ülést tart, melyre az igazgatótanács tagjait ezennel meghívja *Nessner Aladár*, ügyvivő elnök. Az ülés napirendje: 1. Jelentés az egyesület állásáról és intézkedés az adminisztráció iránt. 2. A munkaprogram megállapítása.

A vármegyei- és árvapénzek kezelésének reformja.

(A pénzügyi-bizottság a visszaélések ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 4.

A képviselőház pénzügyi bizottságának ma tartott ülésén olyan kérdések kerültek tárgyalás alá s a tárgyalás során oly fölszólalások történtek, a melyek igen közelről érdeklínek *Aradvármegyét*, kivált a közelmúltban történt *Krivány-féle* sikkasztás és ennek következtében kivetett megyei pótdó révén; de nem kevésbé érdeklí a fővárost, melynek a hiányos pénzkezelés miatt épen most volt óriási kára.

A pénzügyi bizottság mai ülésén, melyen *Falk Miksa* elnökölt s a kormány részéről *Szell Kálmán*, *Lukács László* és *Hegedüs Sándor* miniszterek jelennek meg, tárgyalás alá került a vármegyei pénzkezelés és az árvaszéki pénzek kezelése. A beszédek erősen megéreztek, hogy a szónokok a *Krivány* és *Kecskeméthy-féle* esetek hatása alatt állanak.

Jakabffy előadó ismertette a vármegyék pénztári és számviteli teendőinek ellátásáról szóló törvényjavaslatot.

Kriszty József, mint a közigazgatási bizottság előadója, hozzájárul a javaslatához s érinti, hogy a közigazgatási bizottság is már elfogadta azt.

Szederkényi Nándor ellenzi a törvényjavaslatot. Nem járul hozzá, mert a vármegyei önkormányzat lényeges megcsorbítását látja benne.

Kossuth Ferenc szintén a javaslat ellen szólal föl.

Neményi Ambrus kérde a belügyminisztert, nem látná e szükségesnek, hogy a főváros pénztári és számviteli teendőinek ellátását alaposan megvizsgálja? A főváros közönsége elvárja azt és a közelmúltban történtek után mondhatni, hogy joggal elvárhatja. Kéri a minisztert, hogy sürgősen intézkedjék ez iránt s hogy amennyiben a fővárosi pénzkezelés, valamint a számviteli teendők ellátásának módja reformra szorul, ez a reform minél előbb következze be.

Ezután rátérve a javaslatra, konstatálja, hogy az valóban a közönség anyagi érdekeinek megóvását tartja szem előtt, mert a hibás kezelés következtében előforduló visszaéléseknek elejét venné s legalább nem kell majd ezentul az ilyen hibákért súlyos pótdóval veszelelnünk.

Szederkényivel szemben megjegyzi, hogy az árvapénzeket voltaképpen csak záloglevelekben és állami járadékokban szabad elhelyezni. Azt az érvt pedig, hogy a vidék hitelének szüksége van az árvapénzekre, nem fogadhatja el. Az állam, az Osztrák Magyar Bank és a központi szövetkezet: ezek tartoznak a vidék hitelét fejleszteni. De az árvák nem kötelesek,

hogy vagyonukkal az állam helyett ilyen célokat szolgáljanak.

Justh Gyula ellenzi a javaslatot, mert a függetlenségi és 48-as árt nem híve a közigazgatás államosításának. A vármegye ellen fölhozott vádakra azt válaszolja, hogy nemcsak az önkormányzati intézmények körül történhetnek visszaélések, az adóhivatalokban is történtek már panamák.

Szell Kálmán belügyminiszter *Neményi Ambrus* kérdésére reflektálva kijelenti, hogy a fővárosi pénzkezelés megvizsgálását maga is szükségesnek tartja, de ez nem tartozik a javaslat keretébe. A fővárosi adminisztráció reformjavaslata különben is készül már. A többi városokra nézve pedig kijelenti, hogy az adminisztráció reformjának javaslatának keretében gondoskodni fog a pénzkezelési szabályzat reformjáról is.

A bizottság ezután elfogadta a javaslatot általánosságban s hozzáfogott a részletes tárgyaláshoz.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, december 4.

A milyen szépen nő az összeg, ugy szaporodnak a jótékonyok gyakorlásának módjai és eszközei is. A derék emberbarátok szinte kifogyhatatlanok abban a leleményességben, hogy az inségesek gyámolítására nemcsak újabb adományokkal, hanem újabb és mentől jobb és gyümölcsözőbb eszmékkel s mentől hathatósabb eszközökkel álljanak elő.

S midőn az adományokat nyilvános köszönetképpen és nemes tette való buzditás céljából közöljük nap-nap után, a nyilvánosság elé visszük ezentul amaz ügyes és életrevaló ötleteket is, a melyek szintén föltételezik ugyan a kezdeményező jótékonyosságát, de példát nyujtva, többszörösen használnak az éhezők ügyének.

Müller Károly husz koronás adománya emelkedik ki a mai gyűjtés összegei közül. A valóban liberális gondolkozású függetlenségi pártelnök előállott megmutatni, hogy nemcsak a politika terén éri magát otthon, hanem a társadalom bajai iránt is érdeklődik és siet a segítséggel oda, ahol baj van.

Tíz koronás adományokkal járultak a jótékony célra *Ottenberg* nővérek, *Döbrentey* százados és *S. Z. K.*, *Braun N. Antal* festékkereskedő pedig 5 koronát küldött, de külön még öt koronát adományozott egy bevásárlásból eredő üzleti nyereségből. Adományait a következő levél kíséri:

Az Aradi Közlöny tek. kiadóhivatalának

Aradon.

Van szerencsém az ingyen kenyér céljaira küldeni 5 koronát, továbbá N. H. ur által nálam eszközölt bevásárlásából eredő nyereség címén, szintén 5 koronát kérem az utóbbi tételt ugyanily értelemben kitüntetni és maradtam kitűnő tisztelettel

Braun N. Antal.

Ime, egy kereskedő, aki üzleti nyereségét viszi a jótékonyok oltárára. Az emberbaráti érzelmek nyilvánításának egyik legmegkapóbb módja ez s hisszük, hogy az aradi kereskedők közül, akik humánus érzelmeiknek minden társadalmi osztálylyal vetekedve, számtalan tanujelét adják, ezt a példát is sokan fogják követni.

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

	Korona
<i>Müller Károly</i>	20.—
<i>S. Z. K.</i>	10.—
<i>Ottenberg</i> nővérek	10.—
<i>Döbrentey</i> százados	10.—
<i>Braun N. Antal</i>	5.—
<i>Braun N. A. az N. H. bevásárlásból</i> eredő üzleti nyereségből	5.—

Mai gyűjtésünk eredménye ... 60.—

Hozzáadva a tegnapi kimutatott 973 47

Eddigi összes gyűjtésünk ... 1033 47

Az adományokat a kiadóhivatal címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: *Ocskay* brigadéros, szimű. (Páros bérlet.)

Péntek: Nevezetes kastély, vigjáték. (Páratlan bérlet.)

Sombat: Nevezetes kastély, vigjáték. (Páros bérlet.)

(*) *Szoer Ilonka* — a Magyar Színházban.

Egy nem régiben történt kinos színházi affér fog békés megoldást nyerni december hónap tizenhatodikán. Ezen a napon mint értesülünk *Szoer Ilonka* vissza fog térni abba a színházba ahol magyarországi sikereiben gazdag működését megkezdte. December tizenhatodikán újra föllép a Magyar Színházban — *Fedák Sárival* együtt.

* A nevezetes kastély nevezetessége az, hogy egy nemes költő itt alkotta legszebb műveit. Ebbe a költőbe ismeretlenül beleszeret *Gaston Baudoin* romantikus hajlandóságú neje. Az ura, hogy kiábrándítsa ebből a szerelemből egy barátját mutatja be a költő gyanánt, aki a legkiálthatatlanabb emberként viselkedik. Az asszony rájön a turpisságra és viszonzásul az öcscsét mutatja be az urának a költő gyanánt és szerelmi jelenetet játszik el vele. Ez a ketős játék sok igen mulatságos félreértésre kacsagató helyzetre ad alkalmat, melyeket *Bisson* szellemesen használ ki. A vigjáték a következő szereposztással kerül először színre pénteken. *Gaston Baudoin*, a férj *Palágyi*; *Marguerite*, a felesége *Menszáros*; *Colombin* a nevezetes kastély birtokosa *Mezei*; *Chloe*, a költőimádó agguz *Bácsné*; *Ludovic Colombin*, az asszony öcscsé *Girét*; *Genevieve*, *Komlói Ilonka*; *László* és *Bács* játszanak még jelentősebb szerepet a darban, melynek első előadására a jegyek már válthatók a színházi pénztárnál.

* Szerződés. *Ternyei Lajos*, *Krecsányi* szintársulatának nagytehetségű szerelmes színésze, aki a jövő évre is *Krecsányi Ignáchoz* szerződött, most felbontotta ezen szerződését és *Zilahy Gyula* aradi szintársulatához szerződött. *Ternyei Lajos* virágvasárnap lép az aradi színház kötelékébe.

* Magyar színészet Fiumében. Megirtuk már, hogy a nyári időszak folyamán dr. *Janovics Jenő* szegedi szintársulata fog a fiumei „Fenice” szinkörben játszani. *Janovics* már teljesen szervezte társulatát, mely többek közt a következő tagokból áll: *Sugár Aranka*, *Wiasák Vilma*, *Feledi Boriska*, *Horváth Paula*, *Aradi Aranka*, *Jesko Adrienne*, *Mezei Mihály*, *Leövei Leó*, *Bihari Ákos*, *Fenyéri Mór*, *Havass Jenő*, *László Gyula*, *Arkosy Vilmos*, *Mányai Zsigmond*, *Rubos Arpad*, *Krasznay Andor*, *Vendrei Ferenc* és *Janovics Jenő*. — A megnyitó előadáson „*Hunyadi László*” kerül színre. Az időszak folyamán előadják: „*Katalin*”, „*Teréz kapitány*”, „*San-Toy*” című daljátékokat. „*Cyrano de Bergerac*”, „*A vörös talar*”, „*A pillangó kisasszony*” sziműveket, ezenkívül egy csomó régi jó vigjátékot és népsziművet. Ezzel a társulattal *Janovics* bizony nem fog olyan sikereket elérni, mint *Krecsányi*. Az olaszok nagyon válogatósak.

Versenygés

a gyulai nyári szinkörért.

(Zilahi Gyula és még három pályázó.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 4.

Még a téli szezon derekán vagyunk s a vidék szinigazgatói máris versengenek egy-egy jobb nyári állomásért.

Ilyen jó nyári állomás a gyulai nyári szinkör, mely a múlt nyáron épült. Gyula városban egész éven át nincs színház, csak nyáron játszik két hónapig egy társulat. A múlt évben Krecsányi Ignác társulata játszott Gyulán. A gyulaiak nem nagy meglepődésére, mert rossz volt a műsor és a jó társulat ezt nem tudta pótolni.

A gyulaiak most aztán más igazgatót keresnek. Van is nekik miből válogatni. Eddig négy direktor pályázik a gyulai nyári szinkörre, köztük a miénk is, Zilahi Gyula és mondhatjuk: a legtöbb kilátásával a sikernek.

Ezt a versengést a „N—i N—ó” a következőkben írja meg, erős támadást intézve Festetich Andor gróf ellen:

„A saját nemtörődömségünk s a Festetich gróf ur elégszer méltatott működése a legfatálisabb helyzetbe juttatta a Szigligeti-színház társulatát. Ma a helyzet az, hogy a vidék legdrágább s — lokálpatrióta tulás nélkül — legjobb szintársulatának nyári állomása nincs.

Hát helyzetnek elég fatális helyzet, annyit tény. De érdekesebb, hogy a helyzet mint állott elő. Mint annak idején meg is írtuk a gyulai ugynevezett illetékes körök határozottan örömmel vennék, ha az „Erkel-szinkört” a nagyváradi szintársulat kapná meg. Viszont nekünk sem lehetne ma már szintársulatunk számára megfelelőbb nyári állomást találni, mint Gyula. És mégis, hogy ez a természetes s a körülmények közt legjobb színészövetség létrejöhesse, alig remélhetni. Miért? Mert Festetich ur nem akarja. Festetich ur duzzog Nagyváradra, mert Nagyvárad intelligensen eizárkózott a Festetich ur szini ostobaságai elől. Mivel pedig Festetich ur, mint a rossz gyermek, okvetlenül rosszkodni akar, őt megengesztelni csak úgy lehet, ha nyakunkra engedjük. Akkor aztán ő összekapcsolja Nagyváradot Püspökladánnyal vagy Kabával. Addig is, míg ez megtörténik, arra vigyáz, hogy még csak kombinációba se kerüljön a miniszteriumban Nagyvárad. Ott fent ő a vidéki színészet főnökje. Nagy-nagy informáló tekintély. Hogy pedig legyen valami véleménye, az ő véleménye az, hogy Gyulát a szegedi színház igazgatója, Janovits Jenő dr. kapja meg.

A másik pályázó Zilahi Gyula az aradi színház igazgatója. Ő diplomata módra kezelte a dolgokat.

A gyulai helyi hatalmasságok kegyeit nyerte meg az ő jó modorával.

A harmadik pályázó Komjáthy János, kinek virágvasárnapról kezdve nincs állomása, mert csak ősszel kapja meg Pozsonyt. Neki fent a miniszteriumban összeköttetései vannak, melyek Festetichet is befolyásolhatják.

Negyedsorban, legkevésbé kilátással a nagyváradi szinigazgató pályázik, a kinek pedig a jogcime legtöbb és legerősebb. Őt legszívesebben fogadnák a gyulaiak is, de nem mernék „kikötni” Festetich ural és a többi miniszteriumbelivel.

Bennünket aradiakat ebből a nagy versengésből természetesen csak a Zilahi Gyula pályázata érdekel.

Zilahi-nak a várossal kötött szerződése két havi szünetet biztosít. Ezt a két havi szünetet akarja Zilahi Gyulán eltölteni.

Ez ellen semmi kifogást nem emelhet senki, s tekintve, hogy ez a két hónap valószínűleg augusztus és szeptember lesz, az aradi közönségre nézve előnyös is. Mert a hosszú téli szezon kifárasztja még a leglelkesebb publikumot is és e mellett az egy folytában két hónapig tartó szünet csak fokozza azt az ér-

deklódést, melylyel a közönség a téli szezon várja.

Erdekes ujtás lenne az is, hogy Zilahi 8 hónapig játszanék a téli színházban és két hónapig a nyáriban. Nagyobb művészi indokok nem szólnak ugyan a téli szezonnak ily módon való meghosszabbítása mellett, de a kísérlet esetleg beválik. Mindenesetre többet várhatunk művészi szempontból egy hosszabb téli szezontól, mint egy hosszú nyáritól.

Ha már most Zilahinak gyulai kilátásait latolgatjuk, bizonyosra vesszük, hogy Gyula város méltán örülhet Zilahi vállalkozásának. Zilahi olyan társulatot és olyan műsort visz Gyulára, amilyent a többi pályázó egyikétől sem kaphatnának.

Ő rajta kívül talán még Somogyi nagyváradi igazgatónak volna jogcime a gyulai állomásra. Az is csak az, hogy más állomása még nincs. Krecsányi Budán, Janovics pedig Fiumében és Hódmezővásárhelyen fogja a nyarat tölteni.

Az állandósított aradi színház különben sem nyújthat anyagilag annyit, mint amennyire számíthat az a direktor, ki évközben változtatja állomását. Két publikum mégis csak több, mint egy.

Szóval Zilahi bátran mehet Gyulára is, nekünk nem árt, de ezenkívül színészeinek két hónapra, mely idő alatt nem kapnának fizetést, existenciát nyújt. És ez is valami.

Egy bíró, ki a vádlottat védi.

(Szenzációs tárgyalást jelenet Milanóban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 4

Szenzációs drámai jelenet játszódott le ma a milánói törvényszék tárgyalásán. A dolog csattanója az, hogy az egyik bíró, az ítélethirdetés után, nyilvánosan a vádlott védelmére kelt, és azt mondva, hogy hite megingott a törvény igazságában, — lemondott.

Az esetről, — mely egész Európában nagy feltűnést fog kelteni — a következőket távirják:

A milánói törvényszék mai tárgyalásán egy gyönyörű szép uri leány: Nerone Medea, egy gazdag kereskedő leánya ült a vádlottak padján.

Elnök: Mi vitte őnt arra, hogy betörjön atyja üzletébe?

A fiatal hölgy a kérdésre izgatottan, szakgatott előadással következőképp felelt:

— Apám Rubesso törvényszéki jegyzőhöz akart feleségül adni, pedig én De Fosca Ettore városi irnokot szerettem. — Ezt meg is mondtam atyámnak, — aki megfenyegetett, és kijelentette, hogy ebből a frigyből nem lesz semmi. Elkeseredésemben kedvesem lettem De Fosca-nak, mire atyám bosszúképen szeretőmet kitértette hivatalából, engem pedig elkergetett a háztól. Ekkor a nekem járó örökségi jussért pört indítottam, de minden fórum elutasított. Elhatároztam, hogy magam teszek igazságot és magam fogom megszerezni azt, a mi engem illet. Betörtem az apám boltjába, de elfogtak.

A leány érdekes vallomását a törvényszék nagy figyelemmel hallgatta, s aztán visszavonulva, Nerone Medeat 2 és fél évi fegyházra ítélte.

Mikor a leány előtt kihirdették a verdiktet, ez halálsápadtan, s tűzben égő szemekkel kiáltotta:

— Két és fél évi fegyház? A király nevében csinálnak ilyen gazemberségeket? Ugyanazon törvény, mely segítette apámat, hogy engem kifosszon, most büntetéssel sújt engem, mert a

másét megdézsmálom! Hol itt az igazság? Gyűlölöm az apámat, utálok a törvényt.

Tovább is akart beszélni, meg akarta rohanni a bírakat, de az elnök intett az öröknek, hogy vezessék el. Ebben a pillanatban felemelkedett Antonozzo Antal bíró. Minden szem feléje fordult, és siri csend lett a teremben. És szólt a bíró:

— Nerone Medeanak igaza van. A törvény igazságában vetett hitem megingott. Lemondok tisztemről.

Aradváros

kétszáz ezer koronás kétes követelése.

(Az aradi törvényszék szenzációs ítélete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 4

Rendkívül érdekes és fontos ítéletet mondott ki ma az aradi királyi törvényszék. Az ítélet nemcsak a félt, hanem Aradvárosát is érdekli, mert nemcsak a főnforgó esetre van érvénye, hanem könnyen meglehet, hogy általános érvényűvé lesz a város óriási kárára.

Az ügy előzményei a következők:

Mikor Aradon a vízvezeték és csatornázást létesítették, a város kötelezte a háztulajdonosokat, hogy a főcsatornából házukhoz mellékcsatornákat vezettessenek be. E munka tetemes összegbe került annak idején s számos háztulajdonos nem bírta el a terheket. A város tehát kamatos kölcsönöket osztott ki e célra a háztulajdonosok között, csak hogy a vízvezetési és csatornázási mű mennél hamarabb befejeztessék.

A városnak erre vonatkozó szabályrendelete, melyet a belügyminiszter is jóváhagyott, a kölcsönpénzek biztosítása tekintetében úgy intézkedett, hogy e kölcsönök mindenkor a ház tulajdonosainak terhel; s a mennyiben a házak időközben más birtokos tulajdonába mennek át, az új házigazdák mindenkor e kölcsön visszafizetésének kötelezettségével tartoznak a házat átvenni. Vagyis az új háziurak tartoznak a régi háziurak vízvezetési kölcsönét megfizetni.

A Heim Domokos-utca 2. száma házának birtokosai akkor Kishalmy Ferenc örökösök voltak. Az örökösök hagyatéki gondnoka is fölvetett egy kölcsönösszeget s a vízvezeték és csatornázást be is vezettette. Később aztán a házat árverésen megvették László Elek dr. és Herceg Géza, a kiktől az utjabban Hay József borkereskedő birtokába került.

Hay Józsefnek egyszerre váratlan végrehajtás szakadt a nyakára. A város követelte rajta a vízvezetési kölcsönt, a miről Hay egyáltalában semmit sem tudott. Mikor a házat megvette, nem értesítették arról külön, hogy a kölcsön még nincsen kifizetve. László dr. és Herceg, az előbbi tulajdonosok sem tudták ezt, de a ház rövid ideig volt az ő birtokukban s az alatt nem került rá a sor, hogy a kölcsönt rajtok követeljék.

Hay József azonban nem nyugodott belé ebbe a véletlen szerencsébe, hanem pört indított jogi képviselője Fischer Jenő dr. ügyvéd által a város ellen, s az érdekes pörben ma hozta meg ítéletét az aradi kir. törvényszék, mint elsőfoku bíróság.

Az ítélet pedig szenzációs, valamint nem kevésbé szenzációs annak indokolása is. És miután valószínű, hogy az ítéletet a felsőbb bíróságok is jóvá fogják hagyni, ennek az esetnek számos ismétlődése elé nézhetünk.

Az aradi kir. törvényszék ugyanis ma hozott ítéletében kimondta, hogy a városnak nia-

csen dologi joga a kérdéses házra nézve; *követelése alaptalan*, mert nincsen bekebelezve.

Igaz ugyan, hogy a város szabályrendelete értelmében a tulajdonos tartoznék a kölcsönt bekebelezés nélkül is megfizetni. Az is igaz, hogy a városnak e szabályrendeletét a belügyminiszter is jóváhagyta. Ámde a *szabályrendelet törvénytelen*, mert csak alakilag felel meg a törvényes kellékeknek, tartalmára nézve azonban ellenkezik a törvény szellemével és határozott intézkedéseivel. S minthogy a város szabályrendeletében olyasmiről rendelkezik, a miről *joga nincsen*, a törvényszék nem veszi figyelembe a benne foglaltakat és *Hay Józsefet a kölcsön visszafizetésétől fölmenti*.

Ez az ítélet óriási anyagi kárt okozhat a városnak, mert Arad mintegy *kétszáz ezer koronát* osztott ki ilyen kölcsönök gyanánt s e precedens után vajmi kevés fog abból befolyjni.

Megjegyezzük, hogy hasonló ügyek kerültek már eddig is Aradról a közigazgatási bírósághoz, a mely néhány esetben szintén a város terhére s a magánfelek javára döntött.

HIREK.

Első előadás a Szabad-Lyceumban.

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, december 4.

Az aradi Kölcsey Egyesület kebelében fennálló Szabad Lyceum ma tartotta első előadását a felsőkereskedelmi iskola nagytermében.

Az előadó *Kara Győző* aradi gimnáziumi tanár volt, aki *Vallási és politikai küzdelmek a XVII. században* címmel érdekes felolvasást tartott a magyar történelem köréből. Tárgyát a *Boeckay- és Bethlen-korszakról* merítette s a nagyszámu hallgatóság, mely a kereskedelmi iskola disztermét jórészt megtöltötte, mindvégig lekötött figyelemmel hallgatta az előadót.

Az érdekes felolvasást, melynek főérdeme, hogy nem száraz adathalmaz, hanem elejétől-végig érdekes tanulmány a vallási és politikai küzdelmek korából, a főleg hölgyekből álló közönség zajosan megtapsolta.

Kara tanár felolvasását lapunk pénteki számának tárcarovatában fogjuk közölni.

A Szabad Lyceum második előadása a jövő hét *keddjén*, e hó 10-én lesz, amikor *Dáni János* mérnök *A bur föld és nép* címmel fog időszerű előadást tartani Transval lakóiról s arról az áldatlan harcról, melyet a szerencsétlen nép ellen Anglia folytat. A bur felolvasást *vetített képek* fogják élvezetesebbé tenni, melyeket a helyszínen amatőr-lényképész vett fel. A keddi előadáson a képek vetítését *Rosnyay Kálmán* gyógyszerész fogja végezni.

— *Báró Fejérváry unokáinak hangversenye.* Ritka érdekességű hangversenyt rendez vasárnap, december 8-án a szegedi Fehérkereszt-egylet. A nevezett nap délutánján mutatkozik be a szegedi közönségnek báró *Gerliczy* Ferenc és neje, szül. *Fejérváry* bárónő két fiatal szép leánya, *Margit* és *Elza* baronesszek. A két kis bárókisasszony magával hozza a vasárnapi koncertre Makóról a híres *Purcsi-féle cigánybandát*, amely a trónörökös écskai vadászatain szokott muzsikálni. A tizenhárom esztendő *Elza* baronessz beáll a cigányzenekarba és együtt húzza a barna legényekkel a tüzes magyar nótákat, míg *Margit* bárókisasszony *Beethoven* egyik szonátáját adja elő zongorán. Mindkét baronessz kitűnő készséggel kezeli a hangszereket. Másik eseménye még a hangversenynek, hogy a két bárókisasszony nagyapja, báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter vasárnap leutazik Szegedre, hogy unokáiuk első

nyilvános szereplésében gyönyörködjék. A miniszter a déli vonattal érkezik meg s a hangverseny végétével *Gerliczy* bárók deszki kastélyában száll meg. A koncert klasszikus zeneműsorát a báró *Fejérváry* nevét viselő 46-ik gyalogezred kitűnő zenekara adja elő. A *Gerliczy* bárókisasszonyok legközelebb a fővárosi Park-klubban is bemutatják művészetüket.

— *A kisjenői mandátum védője.* A kisjenői kerület országgyűlési képviselője *Bánhid*y Antal báró megválasztása ellen beadott kérvény tárgyalását a kuria folyó hó 9-ét tűzte ki. Mint értesültünk, a választás törvényességének védelmét a választók egy része is magáévá fogja tenni. *Bánhid*y bárót a tárgyaláson *Darányi* Gyula dr. fővárosi ügyvéd fogja képviselni, a ki a kuriánál választási ügyben megtartott tárgyalások elsejénél, a panaszosokat képviselte *Gagern* báró ellen, kinek mandátumát a kuria megsemmisítette.

— *Választási harc Gyomán.* A *Barabás Béla* lemondása folytán elrendelt új választás december 9-én lesz. Több jelölt mérkőzik a mandátumért. A szociáldemokraták újjászervezett csoportja *Mészáros József* budapesti gépész léptette fel. *Mészáros* Dóboz községben december 1-én tartotta meg programbeszédét. Az ellenpárt nem akarta meghallgatni e miatt a nép közt véres verekedésre került a dolog. A hírhedt *Várkonyi* István is fellépett agrár — szociálista programmal.

— *Halálozás.* Gyászlap jelenti, hogy *Raskó* László, máv. aradi szertári felvigyázó tegnap éjjel, életének 39-ik évében meghalt. Temetése holnap, délután 8 órakor lesz a *Ferenc-léri* 1. számú gyászaházból. Az elhunytban *Raskó* Imre pénzügyi titkár, *Raskó* István dr. törvényszéki bíró és *Raskó* Sándor segédlelkész testvérüket siratják.

— *Kinevezések.* A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Grabner* Emil tanársegédet a magyaróvári m. kir. növénytermelési kísérleti állomáshoz segédde kinevezte. — A budapesti kir. itélőtábla elnöke *Schmidt* Sándor aradmácsi lakost ügyvédjelöltet a budapesti kir. itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— *Eljegyzés.* *Havas* Izsó bálinci okleveles gyógyszerész tegnap tartotta eljegyzését *Iltyón Spite* Sarolta kisasszonnyal *Spitz* Manó, volt aradi szeszgyáros leányával.

Kemény Manó aradi építési vállalkozó eljegyezte *Ungár* Erzsike kisasszonyt Budapesten.

— *Agyonlőtt orvvadász.* A kassai városi erdőben tegnap egy nagyobb társaság tartott vadászatot. A társaság egyik tagját, *Benedek* huszárkapitányt, ki a többiektől elmaradt, egy orvvadász megtámadta s akarta löni. A kapitány azonban megelőzte a támadót s agyonlőtte azt.

— *Hivatalvizsgálat a pécskai szolgabírósnál.* *Urbán* Iván főispán, *Sorbán* János főispáni titkár és *Szathmáry* tb. főszámvevő ma Pécskára utaztak, ahol a szolgabírói hivatalban megtartották a szokásos hivatalvizsgálatot. A vizsgáló bizottság mindent a legnagyobb rendben talált.

— *Ismét nagytrafik-affér.* Az első Nagyváradon történt, a második Szegeden, a legújabb Temesvárott. Nagytrafikot tudniillik kapni Magyarországon annyit jelent, mint rövidesen meggazdagodni. Természetes, hogy valahányszor nagytőzsdére nyit pályázatot a pénzügyminiszterium, mindig van egy csomó pályázó. Legutóbb a temesvári dohányáru nagytőzsdére hirdetett pályázatot a pénzügyminiszterium. Tíz ajánlat fekküdt a döntésre illetékes fórum előtt. Az egyik vállalkozó hajlandónak nyilatkozott a nagytőzsdét 0.595, a másik 0.645, a harmadik 0.75 százalék provízió mellett elvállalni, ami azt jelenti, hogy minden 100 forintnyi kisebb tőzsdéknek eladott dohányáru után a dohányjövődék a nagytőzsdének fizetne 59,5 krt, 64,5 krt, illetőleg 75 krt. A legolcsóbb ajánlat esze-

rint az 59,5 kros volt, második helyen állott a 64,5 kros, legdrágább volt a 75 kros. Mégis az történt, hogy a pénzügyminiszterium a 75 kros, vállalkozónak — két budapesti lakos — ítélte oda a nagytőzsdét a helybeliek mellőzésével.

— *Gáspár Lajos, a betörő király.* Hová-tovább külön rovatot kell szentelnünk *Gáspár* Lajos, a *Kintzigék* betörőjének viselt dolgai számára. Nem minden ok nélkül ragadt rá a betörőkirály elnevezés. Annyi munkát mint *Gáspár*, még betörő nem adott a vidéki rendőrségnek. Nemrégén Nagyváradon törték be a *Bölönyi-féle* házban, A nagyvárad rendőrség sokáig kutatott a tettes után, de eredménytelenül. Közbe jött a *Kintzig-féle* betörés s a tettest, *Gáspárt*, a budapesti rendőrség elfogta. Miután pedig a betörés módja tökéletesen azonos a *Bölönyi-háznál* elkövetett betöréssel a betörő arcképét kérte el a nagyvárad rendőrség az aradi rendőrségtől. A küldött arcképet azután nemcsak a nagyvárad detektívok, de a *Bölöny-házmesternője* és az azon utcában állomásozó bérkocsisok, sőt több pincér is felismerte, hogy az illető a betörés hetében Nagyváradon járt sőt a házmesternőtől azt is kiudta, hogy az uraság távol van. További nyomozás végett a bűnügyi osztály egyik tisztviselője rövidesen Aradra érkezik.

Gáspárt különben ma kihallgatta *Green* Nándor kapitány. És *Gáspár* hű maradt az ő tradícióihoz. A mai kihallgatáson is gyarapította tagadásainak tekintélyes sorait. A kapitány erre elővette a nyomozat eredményéről szóló jegyzőkönyvet:

— Nézze csak *Gáspár*, majd fölolvasson én magának ezt az írást, aztán tagadjon, ha tud.

Gáspár azonban nem jött ki a flegmájából:

— Sohase olvassa kapitány ur, ugy sem igaz abból egy szó sem!

Mikor *Green* Nándor a nyolc betörés keletlen témáját kezdte feszegetni, *Gáspár* így szólt:

— Ha én nyolc betörést követtem volna el, akkor vagyonom volna. Pedig — tetszik látni — szegény ember vagyok!

— *Adomány a népkönyha javára.* *Weiszberger* Pálné M.-Radnáról 4 koronát küldött ma lapunk kiadónivatalába az izr. nőegylet népkönyhája javára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— *Rabló cigányok.* Sikulán tegnap éjjel *Berger* Izrael kereskedő boltjába betörték s az üzletet teljesen kifosztották, majd pedig a petroleum készletet felgyújtották. Az égő üzleten keresztül a kereskedő családja csak nagy nehezen tudott kimenekülni. A gyanu egy cigány csapatra irányul, akik egy részét ma Kisjenőn el is fogták.

— *A tifusz gyógyítása.* *Chantemesse* dr. új tifusz szerumáról már megemlékeztünk. Mint Párisból távirják, a szerummal eddig 139 egyént ojtottak be s ezek közül csak hatan haltak meg, miután megbetegedésük után csak a nyolcadik napon fordultak a szerum feltalálójához.

— *Tüdővész-bizottság az Alföldön.* Hogy annyi bizottság között éppen ez maradt legutoljára, az szomorú ebben az országban, ahol hatvanezer embert pusztít el évente ez a rettenetes betegség. De örvendetes, hogy egyáltalában megszületett végre és nem véve példát a többi bizottságok lassu tempójától, az ügghöz méltó buzgalommal látott munkához. Budapesten, mintha varázslat teremtette volna elő, készen áll már a hatalmas, egészséges, tiszta szanatórium, amelyben a humanizmus veszi föl a harcot a legyőzhetetlennek hitt ellenséggel. Most pedig Békésmegyében indult meg a mozgalom egy tüdővész-szanatórium építése iránt. A nemes mozgalom élén maga *Lukács* György főispán áll, aki most küldte

szét az aláírási leveket. A felhívás szerint a leggazdagabb és legszegényebb egyaránt hozzá járulhat az emberbaráti intézmény megteremtéséhez. Ugyanis a bizottságba ágyalapotnak tízezer koronával, alapító tagnak kétezer koronával, pártoló tagnak száz koronával, rendes tagnak évi hat koronával és rendkívüli tagnak évi egy koronával lehet belépni. A tüdővész ellen való védekezés szükségességét mindenki közvetlenül érzi, hiszen a halálos baj üldöklésében a társadalom minden rétegét átbarangolja. Ohajtandó volna, hogy az Aradon ez irányban megindult mozgalom is hamarosan olyan stádiumba jusson, mint a békésmegyei akció.

— **A rigyicei mandátum.** A *Ruffy* Pál lemondásával megüresedett rigyicei kerület választóinak egy része ma felkérte *Polónyi* Gézát a jelöltség elfogadására. *Polónyi* azonban a jelöltséget nem fogadta el azon megokolással, hogy *Plósz Sándor* ellen nem akar fellépni.

— **Párbajban agyonlőtt — tehén.** Prágában tegnap egy súlyos feltételű pisztoly párbaj meglehetősen tragikomikus véget nyert. A párbajozó felek 20 lépésnyi távolságról löttek egymásra. Az első lövés szerencsére nem talált. A második lövésnél hatalmas ordítás reszkettette meg a levegőt, mert egy közelben legelésző tehenet ért a golyó s a tehén rövid kilődés után kiszervenedett. Az állat gazdája a lövés zajára szintén megjelent s a párbajozókat kényszerítette 140 korona kárának megtérítésére. Az összeg kiegyenlítése után a felek békülés nélkül távoztak. Jó lesz ezentul állatorvost is vinni a párbajokhoz.

— **Miss Stone él.** Londonba Washingtonból távirat érkezett, mely azt jelenti, hogy *Miss Stone* él és így a haláláról elterjedt hírek nem valók. A lapok még nem nyilatkoztak, vajon elfogadják-e a 65 ezer dollárt váltságdíjúl vagy sem. A tárgyalásokat a rablókkal még folytatják.

— **A kieli hasfelmetsző.** Kielben hetek óta egy ismeretlen hasfelmetsző garázdálkodik, aki férfiak, nők közül egyaránt szedi áldozatait. Az elmúlt éjjel két merényletet követett el. A rendőrség nem tud a merénylet nyomára akadni.

— **Bismarck és a burok.** A karácsonyi könyvpiacra egy egész csomó *Bismarck* könyv fog megjelenni. Ezek egyik legérdekesebbike *Laman* Pál dr. „*Bismarck* elbocsátása után” című könyve. A könyv a többek között kiterjed a transzvaali kérdésre s közli *Bismarck* egyik nyilatkozatát, amelyben ő a burok iránti szimpátiáját nyilvánítja és *Rhodes* Cecilnek már akkori politikáját elítéli.

— **A legnépszerűbb budapesti ember.** A Lipótvárosi kaszinó estélyén arról beszélgettek, hogy ki a legnépszerűbb ember Budapesten. A vita közben megszólalt *Pichler* Győző.

— **No hát, majd ha elmegyünk innen, megmutatom, hogy mégis csak én vagyok a legnépszerűbb.**

Hajnal felé indult utnak a vidám kis társaság és amikor kiérték a kapun, épp akkor hajtattott el arra egy bus éjszakai komfortábilis. *Pichler* rákiáltott:

— Hé, álljon meg! Van fuvarja?

— Nincs nekem, nagyságos uram.

— Akkor jó. Vigyen haza a lakásomra.

— Csak tessék beülni, nagyságos uram.

Pichler Győző dorgáló hangon szólott:

— Ejnye, — hát még a lakásom címét se kérdi?

— Minek kérdezném? Még azt se tudnám? *Podmanický*-utca hat!

A társaság lelkesen tapsolt és konstataulta, hogy ez már igazán a népszerűség netovábbja.

— **Esküvő** *Kuzma* József a „*Fiume*”-kávéház derék főpincérje ma köt házasságot özv. *Gömöry-Neovotny* Laura urnóval.

— **Zöldi Marci** *Shanghaiba* megy. *Zöldi* Marci a főhadnagyból cigányprimássá vedlett jó nevű zenész, most cigánybandát szervez, hogy azt *Shanghaiba* vigye ki csak pár nappal ezelőtt olvashattuk azt a hirdetést, mely elsőrendű cigányzenészeket keres erre a messze utra. Szép kereset vár ott a magyar zenészekre, úgy mondja az ígérlet, és a sárgabőrűek között bizonyára akad elég sárga csikó is, ami zenészeink révén haza szivárog. De mégis nehezen szánja rá magát a magyar zenész ilyen messze utra. *Zöldi* most Nagy-Becskereken járt, ahol *Vászó* jeles bandájából négy zenészt szerződtetett el — *Shanghaiba*.

— **Tüntető deákok.** Lembergben ma egy csapat gimnáziumi tanuló a német konzulátus előtt nagy tüntetést rendezett. A rendőrség közbelépett s tíz tanulót letartóztattak. *Eulenburg* német nagykövet és *Goluchowsky* külügyminiszter a galíciai tüntetések ügyében tanácskoznak.

— **Az ezred vállfelírása.** Egy mainzi gyalogezred a kabátjának legombolt váll-leffentyűjén eddig ezt a poétikus nevet viselte: *Melitta*. Selyemmel voltak a betűk az epolettire írva. Ezt a szép női nevet vitték volna a háboruba és a haldokló közvitéz vállán a leáldozó nap a *Melitta* néven akad volna meg, mint régen, mikor a lovagok és kedvesük nevét, színét viselték a harcban. Azonban a név nem sokáig diszlett az epoletten, mert most az egyszerű és száraz 117-es numerus, az ezred száma van ráhímezve. Vajjon mit csinált *Melitta*, hogy egyszerre érdemtelené vált rá, hogy nevet az ezred a vállán viselje? *Melitta* összezördült a férjével, elhagyta és elvált tőle. Ez volt az a nagy bűn, ami miatt a *Melitta* nevet lefokozták. Mert *Melitta*, akinek a neve ezentul valamelyik katonai mundériaktár lomja közt fog heverni, nem más, mint az — elvált hesszeni nagyhercegnő.

— **A szombathelyi gépgyár ügye.** Távirat jelenti *Szombathelyről*, hogy *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter december 6-án fogadja azt a küldöttséget, amelyet a szombathelyi Mayergépgyár ügyeit intéző végrehajtó bizottságból küldtek ki abból a célból, hogy világosan tárja fel a miniszter előtt a gyártelep helyzetét és annak javára a kormány segélyét kikérje. A küldöttséget *Reiszig* Ede főispán vezeti. A kereskedelmi miniszter által a gyár megvizsgálására kiküldött szakértők különben már odaérkeztek s rögtön megkezdték a gyártelep megvizsgálását. Munkálatuk előreláthatólag több napot vesz igénybe.

— **Zendülés a tagosítás miatt.** Derecskéről írják, hogy a most folyó tagosítás következtében valóságos zendülés tört ki a községben. A polgárok nagy része folytonosan ellenezte a földiek tagosítását, míg az intelligensebb elem a tagosítás mellett foglalt állást. A parasztok, minél inkább közeledett a tagosítás ideje, annál fenyegetőbb állást foglaltak el az uri osztállyal szemben. Minden pantallós embert megöléssel fenyegettek és már egy gyilkossági kísérlet is történt ebből kifolyólag. Tegnap este belöttek egy tanító ablakán és a golyó a tanító lábába fúródott. A községben egész csapat csendőrt helyeztek el, *Kunics* csendőrhadnagy vezetése alatt. A gyilkossági kísérlet ügyében a vizsgálatot *Frater* derecskeli főszolgabíró vezeti. A holnapi nap folyamán még véresebb zavargásoktól tartanak.

— **A chanuka ünnep** emelésére *csütörtökön*, 5-én, esti 1/5 orakor hitszónoklattal egybekötött istentiszteletet fog tartatni.

— **Öngyilkos ügyész.** Veronában tegnapelőtt kezdtek tárgyalni *Trivulzio* hadnagy perét, a melyet *Todeschini* képviselő ellen rágalmazásért indított. Ma került volna az ügyész vádbeszédére a sor. Az est folyamán azonban arról értesítették a törvényszék elnökét, hogy az

ügyész lakásán föbelötte magát és rögtön meghalt. Az öngyilkosság oka gyógyíthatlan betegség.

— **Budapest fejlődéséhez.** Székesfővárosunk haladása valóban rohamos, melyhez hozzájárul egyes hazafias kereskedő áldozatképeszsége. Láthatjuk ezt, ha betekintünk a Népszínházzal szemben levő palotába, hol a néző elé mesés látvány tárul. Egy áruház, a hol minden, mi az embernek szükséges, kapható. Csodálatos ügyességgel van itt felhalmozva a modern kereskedelem és ipar majdnem összes terméke. Van itt cipő, ruha, vászon, fehérnemű, szőnyeg, divat-díszmű, átlék-áruk, könyvek és más ezer meg ezerféle tárgy, csomoge, cukorkák, sőt még egy külön buffet is, a hol a vásárlók magukat fel is frissíthetik. Ajánljuk t. olvasóinknak, hogy Budapestre való utazásuk alkalmával el ne mulasszák ezen újonnan teljesen átalakított és nagyobbított párisi nagy áruházat (*Kerepesi*-ut 38.) meglátogatni, a honnan meglehetősen és megfelelőhatalan jó benyomással távozik minden látogató. Kívánatra képes nagy árjegyzéket mindenkinek ingyen és bérmentve küld a világhírű áruház.

— **Az állami szállítások és a vidék.** *Pozsonyból* jelentik, a *Bud Lev.*-nek: A pozsonyi ipar és kereskedelmi kamara legutóbbi gyűlésén kimondotta, hogy mozgalmat indít arra, hogy az állami szállításokban a vidék jövőben nagyobb mértékben részesüljön s hogy a kamara területén lévő iparosok a közszállításokat vállalhassák, minden lehető eszközzel segílyükre lesz.

— **Szenzáció a kereskedő világban,** az a fölmulhatatlan és a maga gazdagságában imponáló karácsonyi tarlat, melyet a *Szabadság-téren* *Porter* Vilmos Nagy-Aruháza rendezett *Porter* mindig ügyes volt abban, hogy tudta csoportosítani az árukat aképp, hogy a vevőközönség mindent lásson és a bevásárlás meg legyen könnyítve. Ezt a tényt az idei tarlat alkalmából is dicséretképpen föl kell említenünk. Nagy vonzó-erőt gyakorolnak, az életnagysagu fényképek, melyek minden vevőt ingyen megilletnek, aki 20 koronáért bevásárol. Husz koronáért egyszerre bevásárolni pedig nagyon könnyen lehet *Porter* Nagy-Aruházában, mely 5 imponáns osztályra (beleértve a férfi- és női divat osztályt is) van besztva.

— **Elfogott sikkasztó.** Fiumében ma letartóztatták *Zélig* nagykanizsai temetkezési egyesület sikkasztó pénztárnokát, ki a sikkasztáson kívül több csalást is követett el, *Zélig*nél az elfogatáskor már semmi pénzt sem találtak.

— **Jön a karácsony.** mikorra mindenki iparkodik egy vagy más tárggyal övének meglepetést szerezni. Jutányos beszerzést mindenki nyerhet *Ádler* Lajos áruházában, hol külön osztálya van a karácsonyi ajándékoknak, s rendkívüli nagy választék és félelkek mellett vásárolhatók maradékok. Van szerencsem helybéli és vidéki igen tisztelt vevőim figyelmét felhívni a külön karácsonyi osztályom megtekintésére.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Kálmán* József ur, az *Andrényi* Károly és fia cég főkönyvvezetője, boldogult édesanyja emlékére husz koronát adományozott az *Aradi Kereskedők Köre Erzsébet-segítő* alapja javára. Az adományért ez uton is köszönetet fejezi ki *Tedschi* Viktor, elnök.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (*Szabadság-tér* 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— A nagyérdemű közönség b. figyelmébe** ajánljuk a helybéli szolid és törekvő *Czigelbrier* Győző vaskereskedő céget vaskályhák, takaréktűzhelyek, konyhaedények, gazdasági cikkek és mindenemű szerszámok bevásárlása céljából.

— **x— Mielőtt a karácsonyi és újévi ajándéktárgyakat megvásárolnánk** tekintsük meg a *Weinberger* Ferenc Arad, Központi Szálloda épületében lévő ékszerüzletet, nagy választékban készleiben levő ajándékoknak különösen alkalmas dísz tárgyakat.

— **x— Festészeti műterem** nyílt meg amateur-iskolával kapcsolatban, a *Szabadság-tér* 10 sz. *Schreyer*-ház első emeletén 16. ajtó, november 8-án *Millye* Kálmán akad, festő és *B. Ujváry* Ernő vezetése alatt. Festészeti megrendeléseket, nevezetesen *archépet*, egy természeti ülés, mint fénykép után a legjobban s jutányosabban készítenek, nemkülönben megrendelhető minden más tárgy *festmény*, mint *táj, csendélet, szalon és egyházi kép*. A közelgő ünnepekre sok rendelés történik, miért is ké-

retnek a t. rendelők rendeléseiket inkább előbb megtenni, hogy azok idejére elkészíthetők legyenek. **Tanítványok** a festészet minden ágából a legjobb kiképzést nyerhetik. Rendkívüli előny az, hogy a tanítvány a műtermet mindennap minden időben veheti igénybe. Hetenkint kétszer előadják a szemléleti látszattant, melynek tudása nélkül jól rajzolni lehetetlen. Fölvételnek oly ideiglenes tanítványok is, kik valamely ajándéktárgyakat akarnak meglepetésszerűen készíteni. Dilettáns munkák készítésére esti tanfolyam 5—7-ig villanyvilágítás mellett. Hölgyek részére teljesen külön terem. Tanítványok fölvételnek minden nap.

A muzulmán

és a gyaur pincér.

(Egy csempész, aki feljeleníti magát.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 4.

Rendkívül érdekes bűnügyben tart most vizsgálatot a szabadkai rendőrség. A szereplő személyek: **Mustafa Cserimovics** és **Paulich Zsiga** a Polgári szálloda élelmes pincére.

Zsarolásért jelentette fel a muzulmán a gyaurt, elmondván feljelentésében a maga panaszt a következőképpen:

Musztafa Cserimovicsnak nagy bazárja van Szarajevóban a főtéren. A legdrágább, legfinnyesebb arannyal himzett selyemszöveteket nála vásárolják a boszniai török urak háremhölgyeik részére. Ő ezeket a drágaságokat Konstantinápolyban szokta személyesen vásárolni. Mult hónapban is elutazott Konstantinápolyba a gazdag kereskedő és bevásárolván, két ládába zárta az aranyos selymeket, oevitte magával a keleti ekszpressz-vonatba és jött erre Szabadka felé, hogy előbb Budapesten is elintézzé dolgát és onnan térjen vissza Bosnyákországba.

Elfáradt-e, vagy álmos volt-e, maga sem tudja: a vonatban elaludt és csak Ujvidéken tul ébredt fel. Felébredvén, nagy ijedtségére vette észre, hogy elmulasztotta a határon megvámolatni a drága portékát.

Hogy meg ne büntessék, Szabadkán kiszállott és a legközelebbi szállodába, a Polgáriba szállott.

A szálloda pincérének, Paulich Zsigának elmondta nagy baját, és kérte: mutassa meg, hol laknak a fináncok, akik megvámolják a selymeket.

Paulich Zsiga pincér — a feljelentés szerint — lebeszélte erről a „bolondságról“, majd segít ő az árut tovább csempészni, csak menjen szépen Pestre, onnan Szarajevóba, mire haza ér, otthon lesznek a drágaságok. Mind ezért csak 20 korona díjat kért a derék pincér.

Nagyon megörült Mustafa a kedvező ajánlatnak. Elutazott Pestre, de előbb 30 koronát kért kölcsön a gyaurtól, amelyet Pestről másnap neki visszaküld.

El is küldte a 30 koronát Mustafa a pincérnek, ez meg feladta a török címére az árut de 610 korona utánvétellel!

A becsületes muzulmán szörnyű átokkal telített levelet irt a gyaurnak; selyemzsinórt és egyéb csiklandós dolgot ígért neki, ha le nem veszi a 610 korona utánvételi összeget az árukról.

Paulich Zsiga ur azzal válaszolt e levélre, hogy visszadirigálta az árukat a maga címére Szabadkára.

Ezt Mustafa megtudván vonatra ült és Blau Lajos dr. szabadkai ügyvédhez ment, hogy ez segítse ki a bajból.

Az ügyvéd irodájába hívta a pincért és szinleg alkuba bocsátkozott vele, hogy az árut megkapja. Hosszu alkudozások után 100 frtot gért neki, mondván: a 100 frtot Mustafa nála deponálta, hozza másnap reggel az irodába az

árukat és ha ebből nem hiányzik, megkapja a 100 frtot. Blau Lajos dr. sejtette, hogyha a 100 frtot meg is kapja a pincér, Mustafát csempészetért feljeleníti, mert 800—1000 frt bírság fele az övé, mint feljelenítő. A muzulmán érdekeit megvédendő, szinleg belement az egyezésbe, a törököt meg elküldte a fináncokhoz, hogy önmagát jelentse fel és mondja el, hogy véletlen a csempészés.

Másnap a pincér elhozta az ügyvéd irodájába a selymeket és éppen rakosgatta ki a ládából, bizonyítva, hogy mind meg van, mikor a fináncok beléptek és a törvény nevében az árukat lefoglalták.

Mustafa elégedetten tért vissza Szarajevóba a ramazon ünnepekre; az áruk megvámolás végett felmentek Budapestre, a pincért pedig feljelenítette az ügyvéd és Mustafa a rendőrségnél zsarolásért. A fenytő ügy most a szabadkai kir. ügyészségnél van.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Döntés a Kormos-ügyben.** **Kormos Adolf** nyugalmazott kuriai bíró ügyében tudvalevőleg **Szelle Józsefnek** a felesége is jelentékeny szerepet vitt, de az aradi törvényszék ő ellenében az eljárást megszüntette. A budapesti törvényszék pedig a Kormos ügyének elbírálására magát illetékesnek mondván ki, ma ez ügyben a budapesti törvényszék vádtanácsa határozatot hozott. A vádtanácsban Császár bíró elnökölt, Makucz dr. bíró volt az előadó, a vádhatóságot pedig Székely Ferenc főügyész képviselte. A vád Kormos ellen a 468. §-ba ütköző megvesztegetés vétsége. A törvényszék az eljárást Kormos ellen megszüntette, de mert fegyelmi vétség látszik fenforogni, a bíróság elrendelte az iratoknak a koronaügyészséghez leendő áttételét. Az ügy most a táblához fog kerülni, mert a főügyész a vádtanács határozata ellenében felebezést jelentett be.

Templomépítés folytán

jelenleg a Minorita épületben lévő helyiségemből 1902-ik év tavaszán kiköltözöm, miért is

férfi divat, diszmű, gyermekjáték,

utazási-felszerelések és pipere-árúimat

jutányosan árúsítom el.

Ifj. Szojka János

a JOKEY-hoz. 1665

Arad, Andrassy-tér 13. szám.

NAPIREND.

December 5. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Szabbas apostol. — Protestáns naptár: Szabbas apostol. — Görögkeleti naptár (november 22.): Filémon. — A nap két 7 óra 17 perckor, nyugszik 3 óra 52 perckor. — A hold két 1 óra 35 perckor, nyugszik 0 óra 57 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 765.0 milliméter, délután 2 órakor 765.6 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 2.6, délután 2 órakor C° + 6.1. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor D. 2, délután 2 órakor DN. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában hónyomok. Időjelölés. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, hűvösebb, elvélve csapadék, éjjeli fagy.

Szabadságáról emléktárgyak országos múzeuma (szin haz-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtti 5 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtti 11¹/₂—12¹/₂ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye muzeum helyisége melletti ülésterem.

December 7. A waggonyári tisztviselők hangversenyyel összekötött táncestélye (Központi szálló.) — Hangversenyyel egybekötött táncvigalom (Központi szálló.)

December 8. Az aradi első temetkezés-egylet rendkívüli közgyűlése délelőtti 10 órakor (Városház.)

December 10. A Kölcsey egyesület fölolvásó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

December 11. Városi közgyűlés délután 4 órakor. — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület táncsal egybekötött társasvacsorája (Millennium külön terme.)

December 15. Az Oratorium-egylet és a Filharmonikusok hangversenye (Fehér kereszt.) — Az aradmegyei községi és körjegyzők együletének választmányi ülése délelőtti 9 órakor, évi közgyűlése délelőtti 11 órakor (Megyeháza.)

Január 4. Lutheránus-bál (Fehér Kereszt.)

Január 5. Az aradi könyvnyomdászok együletének alkalcos-bálja (Fehér Kereszt.)

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

— **Baromfi-vásár Pécskán.** **Hreblyay Emil** baromfi-tenyésztési felügyelő e hó 5. vagy 6-án Pécskára jön, hogy a földmivelségi miniszter megbízásából nemes baromfi-törzseket vásároljon. Pécskán a tenyésztésnek ez az ága fellendült és ezuttal is több mint 500 darab baromfi lett bejelentve. Különösen bevált a tyúk és bronz pulyka nevelés, mely ágba gyönyörű példányok kerülnek vásárra, szépek az emdeni ludak is, azonban ez a faj igen gyöngén szaporit s így tenyésztése nagy kockázattal jár.

— **Egy víztársulat autonómiájának felfüggesztése.** A földmivelségi miniszter fölhívta a **mezőtur-mesterszállási árvízmentesítő-társulatot**, hogy évi közgyűlésének tárgysorozatát tárgyalja le, költségvetését állapítsa meg s egyben tudatja azt is, hogy az autonom működés újból való meghiusulása esetén a társulat **önkormányzatát felfüggeszti.** A kis társulat néhány hónap óta viharos közgyűléseket rendez. Nem szavaz meg semmit és úgy megobstruálja a költségvetést, mint Lajthántulon az osztrák képviselőház az állami budgetet. Széles körökben kíváncsian lesik, lesz-e a miniszteri fölhívásnak fogantatja.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 4.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt a vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonafélék változatlanok. Időjárás szép.

Zarul 12 órakor:

Buza 1902. áprillira	8.68 — 8.69
Rozs 1902. áprillira	7.34 — 7.35
Zab 1902. áprillira	7.63 — 7.64
Tengeri 1902. májusra	5.57 — 5.58
Repce 1902. augusztusra	11.75 — 11.85

Zarul 5 órakor:

Buza 1902. áprillira	8.69 — 8.70
Rozs 1902. áprillira	7.35 — 7.36
Zab 1902. áprillira	7.59 — 7.61
Tengeri 1902. májusra	5.55 — 5.56
Repce 1902. augusztusra	11.80 — 11.90

Zarul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	649.25
Magyar hitelrészvény	653.—
Leszámitolóbank részvény	420.—
Rima-Murányi vasúti részvény	467.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	647.50
Közuti vasút	595.—
Városi villamos vasút részvény	295.—

Szeszüzlet.

— December 4. —

Mal jegyzéseink: Készárú nagyban nyars szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12.80—13.— korona mmássánsként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, december 4.

Magyar aranyjáradék 40/0	118.50
Magyar koronajáradék 40/0	94.10
Magyar arany 41/10/0	121.25
Magyar ezüst 41/10/0	100.25
Magyar keleti vasút	118.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar italmegváltási kötvény	99.95

Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereséjsorsjegy kölcsön	174.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	146.—
Osztrák papírjárdék	98.50
Osztrák járadék ezüst	98.50
Osztrák járadék arany	118.90
Koronajárdék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	140.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1600.—
Magyar hitelbank részvény	663.—
Osztrák hitelbank részvény	649.—
Osztrák-magyar államvasút	653.75
30 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Német birodalmi márka	117.15
London	239.35
Paris	95.20

REGENY- CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Írta: **Theuriet André.** [63]

(Folytatás.)

XVI.

November első napjaiban a Berloquin-Mangars ügy a fenytörvényszék elé került. Azon a napon az eső szemezett; de dacára az aprószemű, tartós esőnek, mely a nyárfák felig vesztett fekete gallyait átázta, már reggel nagy tömeg állta el a helyet a saint-clémentini törvényszék szerény palotája előtt. Epen vásár napja volt, s a parasztok, kiknek többekévébbé volt valami kifogásuk a Mangars-ház ellen, eljöttek, hogy bosszujukat élvezzék. De a saint-clémentini polgárok és boltosok sem akarták elszalasztani a jó alkalmat. Simon Mangars az utolsó öt év alatt sokkal inkább gyötörte őket, hogysem ne lett volna nekik edes jelen lehetni volt zsarnokuk bukásánál. Senki sem volt Saint-Clémentinben, ki irodáját vagy reggelijét ott ne hagyta volna, hogy a tegnap még oly főnhéjazó embert lássa, a mint a fenytörvényszékre vonszolták, mint valami csavargót. A fák alatt posztokabátokat, rövid zubbonyokat, s félgypajuszövet mellényeket lehetett látni. Mindenki jó helyet akart szerezni, hogy onnan kedve szerint láthasson mindent; a tömeg már előre könyörtelenül elítélte a vádolt főnököt s a csoport között többen el nem titkolt örömmel mutattak a törvényszék esőverte falaira:

— Végre ő is odakerült, elég embert jutott oda!

Még az asszonyok is eljöttek a törvényszéki épületbe. A majorosnék, kézművesnék magas főkörtőinek lehérsége derűlten kivált a széles karimájú, alacsony kalapok sötét színéből. A saint-clémentini társaság zsenge virága, a nők is gyönyörködni akartak a Mangarsok bajában; valamennyi hivatalnok neje már egy hét óta kinezta Sourdeval elnököt, hogy j helyet tartson föl számukra, s az elnök mindent megtett, hogy kivánságuknak eleget tegyen.

A mindig készséges és udvarias elnök még a tárgyalás előtt érkezett az épületbe, hogy a szép asszonyokat titokban bevezesse az alprefectura kertjével közlekedő ajtón. El volt ragadtatva, hogy ez alkalomból a legfiatalabb nőknek szoríthatja meg kezét s mondhat szépeket, míg a keskeny és sötét folyosón átvezette őket. Bevezette őket a még üres tanácsterembe, szeretetreméltó elővigyázattal helyezte el azon padokra, miket közönségesen az esküdtek és ügyvédek szoktak elfoglalni.

A nők lármásan ültek le, s kissé meglepte őket, hogy milyen hatást keltett öltözetjük a sötétszínű tölgyfa-padokon. A helyiség nagyon szigorúnak tetszett nekik kezdetben, s le voltak hangolva. Nagy szemeket meresztettek tiszteletteljes félelemmel nézték a lefüggönyözött három ablakon átszűrődő napfényt; a bírói székek mögött függő fekete fából való nagy íszületet, a zöld posztóval bevont elnöki széket, az ügyvédek ruhája által kidörzsölt fényes padokat, s a közönség számára fentartott üres helyeket. Azután lassankint hozzászórtak a helyiséghez, eligazították kalapjuk szalagjait, egymásnak kezeikkel s szemekkel barátságosan intettek, vagy az elnököt keresettséggel üdvözölték, ki a legelső helyen ült a három Boisseguin kisasszonnyal; végre mindnyájan fecsegni kezdtek, felhangzott kitoró nevetésük ezüst hangja, mely különös ellentétben állt a helyiség haragos komorságával.

Az óra tizenegyet ütött.

Az ajtónálló a főajtó mindkét szárnyát kitárta, s a közönség a zsillipból kiszabaduló víztömeg túdulásával sietett a terembe. A nők meglepetve emelkedtek föl s bosszus arckifejezéssel nézték az egymásra túduló emberfejek áramlatát, mely minden pillanatban sürűbb lett. A férfiak egymásra támadtak, a nők kiáltoztak; a korlátokhoz állított két csendőrnek ugyancsak nagy erőlködésébe került a rendet fentartani, s a tömeget megakadályozni, hogy a föntarott helyekre ne menjen. Az alatt az esküdtek s az ügyvédek a számukra fentartott nagyon szűk helyre igyekeztek beosonni a terjedelmes arbronszoknyák közt. A tömeg moraján, a suttogás s női nevetgéléseken keresztül egyszerre csak a törvényszolga átható hangja hallatszott:

— A törvényszék, uraim! — le a kappal!

A zsbaj lassu morajja változott, s lassankint teljes csend állott be.

Egy fekete ruhás csoport merült föl a félkörben, a nagy ajtón keresztül: elől két sima s nagyon mogorva arcú bíró élén Sourdeval elnök piros fülekkel, rózsás arccal; azután a ügyész és helyettese, két sovány s szigorú kinézésű alak, végre a kövér irnok, lassan tipogve használat és időtől megzöldült ruhájában. Ugyanakkor a tanúk ajtaján egy másik Simon Mangarst, s Jean Berloquint vezette be, kiket Etienne, Célestin s két ügyvéd kísért.

Mindenki fölágaskodott, hogy a dráma két főszereplőjét láthassák. Nehány nő lorgnettejét is elhozta, s arra irányozta, hol Mangars és fia volt. A bankár állig begombolt felöltőben, kabátja szárnyán a becsületrend vörös szalagjával egy pillanatra megállt s fentartott fejjel, követelőleg, parancsoló tekintettel viszonzta a felé irányuló pillantásokat Etienne szeméi be voltak esve, halavány arca megnyulva; úgy látszott, mintha ő lett volna s nem atyja. A mi Berloquint illeti, sokkal alázatosabb, hajlékonyabb volt, mint valaha, s mint kigyó csuszott be a padba, s ott csendesen meghuzta magát. Csak néha vetett szánandó zavart pillantást a bírák felé.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. n.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszláról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszló délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Személyvonat este	7.25	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeséről sz. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeséig sz. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

Városi színház.

Bérlet 66. sz.

Páros.

Csütörtökön, 1901. évi december hó 5-én:

Ocskay brigadéros.

Történelmi színmű 4 felvonásban. Írta: Herceg Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Ocskay László Palágyi L.	Szörényi . . . Fenyéri Mór.
Tisza Ilona . . . Meuszáros M.	Tarics . . . László Gy.
Tisza Jutka . . . Garai Ilona.	Ocskay Sándor Rubos A.
Pyber . . . . . Mezei Péter.	Königsegg . . . Nemes S.
Ozorócy . . . . . Bács Károly.	Papes . . . . . Réti István.
Jávorka . . . . . Arkossy V.	Kamarás . . . . . Giréth K.
Déli cigány . . . . . Kalocsa R.	Vak cigány . . . . . Olsánczky J.
A palóc . . . . . Polgár S.	Palotásizst . . . . . Boda Ferenc.

Kezdete 7 órakor.

IDEGENEK ARADON.

— December 4. —

Központi szálloda. Bauer Ernő igazgató Borosbeses. — Reiner Mihály igazgató Budapest. — Cziffra László őrnagy Győr. — Geisz József és neje Hidegkut. — Erdély Vilmos mérnök Budapest. — Graut G. mérnök London. — Schreker József hivatalnok Budapest. — Feigelstok M. kereskedő Bécs. — Klein József utazó Budapest. — Weisz József utazó Budapest. — Feleki Márton utazó Budapest. — Reiswek D. kereskedő Regensburg. — Keményi Ignác utazó Budapest. — Wittmann Adolf utazó Budapest. — Supf Frigyes kereskedő Bécs. — Wilczek Gusztáv kereskedő Budapest. — Rosenthal Zsigmond gyáros Temesvár.

Nádor szálloda. Keszler Alajos utazó Temesvár. — Hoffer Ignác kir. mérnök Budapest. — Zarándy Testvérek Rozsnyó. — Braun Ignác ügynök Arad. — Sonnenfeld Ignáczné Karansebes. — Dr. Lengyel Sándor főszolgabíró Nagyhalom. — Benes Ede utazó Budapest. — Skusak József Budapest. — Rotigy Sándor tanító Kunágota. — Temszer Sobestyen tanító Almás. — Kis Gyula temetkezési vállalkozó Lippa. — Spitzer Sándor kereskedő Slatina. — Weisz Ignác Menyháza. — Popper Sylvius Becskerek.

NYILTTÉR.*

ALAPITTATOTT 1850.

DITMAR R. Budapest

os. és kir. udv. szállító

legújabb szerkezetű, szabadalmazott villamos szalon, ebédlő, kávéház és vendéglő

csillárai

Gebhart J. és Fia

cégnél

Aradon, Andrásy-tér 16.

kapathók.

Ugyanott nagyválaszték található: ebédlő, tea, kávé és mocca-készletekből. — Minden egyéb az üveg-, porcellán- és lámpa-szakmába vágó használati- és dísz-tárgyakból.

Legújabb!

„Kaiser“ zinn-edények.

Christofle ezüst evőeszközök.

Berndorf alpaca-áru.

Telefon-szám: 219.

437

Telefon 373. szám.

Házhoz szállít

100 kilogr. I. o. fűtőkőszet 3 kor. — fil.
I. o. fűtőkőszet 4 kor. 40 fil.
I. o. faszenet . . . 4 kor. 40 fil.
Vágott fát . . . 1 kor. 80 fil.

Arban.

Hartmann Samu

Boros Beni-tér 1.

A szükséges tüzelőanyag levelezőlapon is megrendelhető.

Városi és megyei
telephon 150. sz.

Ifj. Czeiler István

Városi és megyei
telephon 150. sz.

fa-árak gyára Aradon, Pöltenberg Ernő utca 7., 8., 9. sz.

I. Gőzfűrészes árak:

Deszkák, padlók és gerendák
tölgy, bükk, dió stb. kemény-
fa nemekből 5 mm. vastagságtól
feljebb.

**Méret szerinti megren-
deléseket is elfogadok.**

Mindenemű keményfa rönköket veszek.

II. Épület asztaloság:

Ajtók, ablakok, padozat
és **parkett** gyors és nagybani
gyártása.

Különlegesség saját gyárt-
mányu **gördülő ablak faredő-
nyökben** (rolók).

**Portallé és modern bolt-
berendezések gyára** stb.

III. Gépeken való fakidolgozások, u. m.:

Fűrészelés (gerenda, palló s
deszka vágások; valamint **kanya-
ritások** (schweifolás, decoupirozás)
gyalulás (egyengetés és vastagság-
ból) **hornyolás** (kelelés) **furás,**
vésés és csapolás olcsó árban
darab vagy munka-óra szerint szá-
mitva. 1173

Cserépszárító keretek raktáron.

Magyar kir. Államvasutak.

162335—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igaz-
gatósága az 1902. évben szükséges
villamvilágítási, továbbá az 1902.
esetleg 1903. és 1904. évben szük-
séges távirtdai anyagok szállítására
ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenként egy koronás ok-
mánybéllyel ellátott ajánlatok
lepecsételve legkésőbb 1901. évi
december hó 14-én déli 12 óráig
a magy. kir. államvasutak anyag-
és leltárbeszerzési szakosztályánál
benyújtandók vagy postán oda be-
küldendők. Ugyanezen időpontig
átadandók ugyanott a kötelező
minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott
anyag évi értékének 5% a leg-
később 1901. évi december hó
18-án déli 12 óráig a magy. kir.
államvasutak budapesti főpénz-
táránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és
kötelezők a 122291/96. sz. általános
szállítási feltételek, a távirtdai
anyagok szállítására vonatkozó
134205/901. sz. különleges feltételek
és az izzólámpák szállítására vonat-
kozó 84223/96. sz. különleges
feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb
részletes módozatok az ajánlati fel-
hívásban foglaltak, mely az igaz-
gatóság anyag- és leltárbeszerzési
szakosztályánál, valamint az üzletve-
zetőségeknél és a hazai kereskedel-
mi és iparkamaráknál betekinthe-
tő.

A szállítandó anyagok és a
szükséges mennyiségek a felhívás
mellékletét képező három ajánlati
úrlapon vannak felsorolva.

Ezen ajánlati felhívás, az aján-
latot tenni szándékozóknak, a
fentnevezett anyag- és leltárbe-
szerzési szakosztály által ingyen
adatik ki, vagy kívánságra postán
megküldetik.

Budapest, 1901. november ha-
vában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon
első díjakkal kitüntetett szépitőszóer a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulatos rövid idő alatt eltávolítja a
szőpőst, májfoltot, bíbrosot, bőrvörö-
séget és mindenemű arcztüszőtalán-
ságot.

Használata által kisimítja az arczon a rán-
czokat s ifju arczszínt, a bőrnek fehérséget,
gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz és így
a szépség ápolásánál eddig utolérhetetlen
hatású.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsira-
dék és ennek következtében nappal is
használható

Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül
kellemes illatú

Ibolya-crème szappan a 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Bau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, kark és kezeknek megkapó szőpőst,
fehérrillom és rózsaszínben tűzőkís varázsoz színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen
ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszín és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni
hygienicus kiállításokon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok há-
lalatokkal elismervé

Övökösjeint hamiltásoktól! Kapható a készítés és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszerész és gyógyszerészeti laboratorianás.

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ
uránál.

CSECSEMŐK TÁPLÁLÁSÁRA

az eddig ismert módok közül legjobb, legmegfelelőbb

a sterilizált tehén tej,

a mely szakértelemmel higgítva és jól sterilizálva az anyatejjel egyenérté-
künek bizonyult.

Ilyen tejet készít alulírott intézet és azt oly alakban hozza forgalomba,
hogy a szülőknék nagyon csokély fáradságába és költségébe kerül gyermeküknek biztos felnevelése.

Előírásokat, illetve az utasításokat pontosan betartva, ki van zárva
a gyermeknek minden a tápanyagoktól származható betegsége.

Tájékoztatóul arra, hogy a Sterilizált gyermekek már eddig is men-
nyire bevált, közzéteszük az ide mellékelt nyilatkozatokat:

Hálás elismeréssel adozom önöknek, megbecsülhetetlen sterilizált-tej készítményükért.
Kis babám a mióta csak a világon van, tehát fél éve csak is azt kapja, s jóságáról
egész gondakör támadt. S nemcsak kinézése vasogészsé, es. hanem olyan vasogészségtől is, hogy
bar a gyógyszerértől csak e y ajtó választja el. orvosságot még nem kapott soha.
Nem mulasztatom el, hogy steril gyermekejüket jóságánál, olcsóságánál és könnyen
kezelhetőségénél fogva minden szülőnek legelőszintűben ne ajánlja u.

Kisnő tiszteltetl Tábör Gyula, gyógyszerész, Arad-Gáj.

Az önök által szállított sterilizált gyermekekjet kis fiam 14 napos korától a mai napig
élvezte és ezennel is élvezni fogja. Nem mulasztatom el, hogy önöknek készítőknék hálás
közönetemet ne nyilvánítsam údvös egészségügyi intézményükért.

A midőn ezt teszem, tudomásukra hozom azt is, hogy gyermekeimet olcsóbban és jobban
felnevelni, másval nem lettem volna képes.

Gyermekem teljesen egészséges és nagyon szépen fejlődik.

Tiszteltetl Tábör Gyula, építész.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyászorvos

292

sterilizált gyermekek, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

Magy. kir. Államvasutak.

173982—1901. szám.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igaz-
gatósága nyilvános versenyt hirdet
a Brassó állomáson lévő felvételi
épület bővítésével és átalakításával
valamint a posta czéjaira szolgáló
toldalék épület kiállításával kapcsola-
tos építési munkák végrehaj-
tására.

A tervek és költségvetések, az
egységárjegyzék, a szerződési ter-
vezet, az ajánlati minta, a pályázati
feltételek, valamint a munkák vég-
rehajtásához kötött feltételek Buda-
pesten a magy. kir. államvasutak
igazgatóságának magasépítmenyi
üzosztályában (VI. Teréz körút
56. sz. III. em. 14 ajtó) és Kolozs-
várott az üzletvezetőség pályafenn-
tartási osztályában a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901.
évi december hó 10-én déli 12
óráig nyújtandók be alulírott
igazgatóság építési és pályafenn-
tartási főosztályában (Teréz-körút
56. sz. II. em. 10 ajtó.)

Az ajánlatok egy korona, az
ajánlat mellékletei ivenkint 80

filléres bélyeggel ellátva és lepe-
csételve a következő felirattal
nyújtandók be. „Ajánlat a brassói
felvételi épület bővítési munkáira.”

Csak az összes munkákra tett
ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását meg-
előző napon, vagyis 1901. évi
december hó 9-én delelőtt 12
óráig 6800 azaz hatezernyolczszáz
korona bánatpénz teendő le a magy.
kir. államvasutak központi főpénz-
táránál (VI. ker. Andrassy-ut 75.
szám földat) akár készpénzben,
akár állami letétekre alkalmas
értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy
az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb
jegyzett árfolyam szerint számittat-
nak, de névértéken felül számítás-
ban nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett
írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a
tárgyalás alapjául.

Posta útján kebüldött ajánlatok
és bánatpénzek térti-vevénnyel
adandók fel.

Budapesten, 1901. évi nov. hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

4 frt 34

egy finom üveg-
készlet, mely 41
darabból áll, és
pedig: 12 vizes
pohár, 12 boros

pohár, 6 likör pohár, 1 vizes üveg, 1
boros üveg, 1 likör-üveg, 6 kompót-
tányér, 1 kompót-tál, 1 csemege-áll-
vány, összesen 41 db.

6 frt 45

és aranyozott diszítással, mely 26
darabból áll és pedig: 6 lapos-tá-
nyér, 6 leveles-tányér, 6 csemege tá-
nyér, 1 levestál fedéllel, 1 peccenyé-
tál, 1 főzelektál, 1 salátatál, 1 tész-
tatál, 1 saucetál, 1 sauce-alja, 1 só-
tartó, összesen 26 db.

3 frt 95

egy hat sze-
mélynek való
ételkészlet, leg-
finomabbkarls-
badi porcel-
lából, festett
15 darabból áll, és pedig: 1 kávé-
vagy teakanna, 1 tejeskanna, 1 czu-
körtartó fődéllel, 6 csésze, 6 tányér,
összesen 15 db. Meg nem felelő tár-
gyak visszavételnek és a pénz visz-
szaküldetik. Ládáért 60 kr. számít-
tatik. Megrendelések utánvét mellett
az utolsó vasuti állomás megjelölé-
sével eszközölni.

Szabó Albert

üveg, porcellán és lámpa raktára

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A magy. kir. államv. üzletvezetősége
Szombathely.

20435—1901. I. sz.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak szom-
bathelyi üzletvezetősége részére
1902. esetleg 1904. év végéig a
következő csoportokba sorozott
anyagokból felmerülő tényleges
szükségletnek szállítását biztosítá-
ni kívánván ezennel nyilvános pá-
lyázatot hirdet m. p.

I. Mész,
II. Tégla,
III. Faggyu, gyertya és szappan,
IV. Takaréktűzhely alkatrészek
és fedéllemezek.

V. Fanemű anyagok,
VI. Seprők és
VII. Magvak szállítására.

A kiírás tárgyát képező egyes
cikkek feltüntetett jegyzékek, me-
lyek egyszersmind ajánlati mintá-
kul szolgálnak, valamint a szállítá-
sokra vonatkozó részletes pályázati
felhívás, valamennyi hazai kereske-
delmi és iparkamaránál megtekin-
thetők és a m. kir. államvasutak
szombathelyi üzletvezetőség, általá-
nos (I.) osztálya anyag és leltárbe-
szerzési csoportjánál kaphatók, a hol
bővebb felvilágosítások is adhatók.

A szabályszerűen kiállított, s
ivenkint egy koronás m. kir. ok-
mánybéllyel ellátott ajánlatok
lepecsételve legkésőbb folyó évi
december hó 16-ik napjának délelőtti
10 óráig a szombathelyi üzlet-
vezetőség, általános (I.) osztálya
anyag és leltár beszerzési csoport-
jában adandók át, illetőleg posta
útján oda küldendők és azok bo-
ritéka ezen külczimmel látandó el:
„Ajánlat 20435—901. számhoz“.

Később benyújtott ajánlatok va-
lamint olyanok, melyek nem pon-
tosan a részletes módzatok betar-
tása mellett állítatnak ki, nem vé-
tetnek figyelembe.

Szombathely, 1901. november hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, Színház-épület.

„A f e c s k é h e z“.

Vasárnap délután 4 órától
este 9 óráig diszkivilágítás
az összes kirakatokban és az
üzletben kiállítás melynek
megtekintésére a hölgyközön-
séget meghívom.

Városi és megyei
telefon szám 10.

Színházi kendők, övek, csattok,
kötények, harisnyák, blousok, jou-
ponok, keztyük,
legujabb ruha-kellékek
és diszek
meglepő választékban.

Nagy raktár

mindenféle női és férfi

divatárunkban

selymek, szövetek, vásznak, fehér-
neműek, ágyterítők, függönyök és
szőnyegekben.

Legelőszöb
bevásárlási forrás.

Minták legnagyobb készséggel küldetnek.

Butorok beszerzése előtt tekintsük meg

REINHART FÜLÖP butorgyáros

Andrássy-tér 17.

ujjonnan átalakított nagy butortermet, hol legnagyobb választékban található izléses és
stylszerű butorok a legjutányosabb árak mellett.

Szolid és pontos kiszolgálás felelősség mellett.

1686

A Rozsnyay-féle

Vasas china-bor

a legkiválóbb szer, vérszegénység, sápadtság, és az ezekből származó bajok ellen. Vasat és chinát nagy mennyiségben tartalmaz, és ezért az ő szerepe ilyen mű készítmények között a legjobb hatású.

Kellemes ízénél fogva igen könnyen bevehető. Üvege 2 kor. 40 fillér.

A ROZSNYAY-féle

Pepsin-bor

a legkellemesebb és legjobb szer étvágytalanság, gyomor-nyengeség, rossz emésztés ellen. Hatása igen nagy. Az étvágyat rendkívül fokozza, és az emésztést kiváló módon elősegíti. Üvege 2 kor. 40 fillér.

A téli idő beálltával ajánlom kitűnő minőségű

chínai teámat

kis doboz 75 fillér, nagy doboz 1 kor. 50 fillér.

Jamaica-Rum

rendkívül finom, zamatos minőség. Kiválóan kiadó. 1/2 literes üveg 2 kor. 50 fillér, nagy üveg 4 korona.

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

Talált pénz

az, a mit megtakarít, ha a

színházi verseny-bazárban

vásárol, hol az őszi és téli idény alkalmával jelen hirdetésem a mélyen tisztelt vevőközönség figyelmébe ajánlom.

Férfi trico alsó ingek, bojhos bélással most	55 krtól
Férfi trico alsó nadrágok bojhos bélással most	55
Turista trico alsó ingek bojhos bélással, selyem himzéssel most	83
Férfi felső kötött trico kabátok minden színben most	1 frt 10
Férfi Köper vászon alsó nadrág most	44
Férfi sima fehér ing most	83
Férfi fehér redős ing most	99
Férfi redős színes ing finom kelméből, alkalmi vétel most	93
Férfi szatén turista ing most	70
Férfi fehér gallerok most	11
Férfi fehér kezelek most	19
Férfi színes kezelek most	23
Férfi csokor nyakkendő most	9
Regatta nyakkendő most	10
Férfi magánkötő nyakkendő selyem kelméből most	27
Férfi bőrkeztü beisóvarrással minden színben most	79
Férfi nyári harisnyák most	6
Téli kötött harisnyák most	9

Bőr pénzerszényekben meglepő nagy választék a legjutányosabb áron.

Női bélelt alsó trico ingek most	63 krtól
Női bélelt alsó trico nadrág most	61
Női flanel alsó szoknya és nadrág (egész garnitúra)	1 frt 69
Női nyári harisnyák most	12
Női téli harisnyák most	13
Női fehér ingek most	48
Női színes voál-ingek most	57
Női pragai bőrkeztü minden színben most	45 és 69
Női ajour battiz kötény 18 krtól, voál-kötény	20
Női fűzők 49 krtól, női flanel blousok 89 krtól, női esernyők 77 krtól.	

Amerikai női és férfi harisnyák valódi szintartó 25 kr.

Gyerek bélelt alsó trikó 27 krtól, fiu színes vagy fehér ingek galleral és annélkül és annélkül 79 krtól, fiu fehér gallerok 10 krtól, fiu fehér kezelek 18 krtól, fiu selyem nyakkendők 13 krtól, fiu zsebkendők 5 krtól.

Fogyházi jól mosó patent fekete harisnya kettős hegy és sarok

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16	18	20	22	24	26	28	30	32	34

Gyerek kötött vigonya harisnya 9 krtól.

Egy daraból készült acél evőeszköz párja 30 krajczár.

Gyerek empire kötények 25 krtól, gyerek barchet ruhácskák 59 krtól, gyerek trikó téli ruhácskák 99 krtól.

Nadrágtartók, jegyzőkönyvek, zsebtentatartók, számoló gépek, zsebkések, irónok, tolltartók, bajuszkötők 10 krtól, kézi bőrdöngők 98 krtól, harmónikas bőrdöngő kettős szíjjal 2.50, iskola táskák 24 krtól, óvoda táskák 13 krtól, képeslap albumok 100 lapnak 40 krtól, inggombok 5 krtól, sárczipők 69 krtól, piaci vásártáskák 36 krtól.

Rendkívül nagy választék, meglepő újdonság játék és díszművek külön osztályban 7 és 15 kros szabott árakkal: hajtűk, hajfésűk, fog-, bajusz-, fej- és ruhakéfék, illatszerek, hölgyporok, szappanok, nyakkendő-tűk, óraláncok.

Figyelem! **Színházi versenybazárban** Figyelem!

a vértanu szoborral szemben.

1420

HAJEK ANTAL

üveg-, porcellán-, kőedény-, tükrök-, képek- és képkeretek

nagy raktára

Aradon, üveg udvar. Forray-utcza 7. szám alatt.

Ajánlom dusan felszerelt raktáromat, melyben minden a szakmába vágó cikkek, ugymint: ebédő tea, kávé, mocca és mosdó készletek a legolcsóbb és legdiszesebb kivitelben; legfinomabb hazai és francia üvegből készült bor, viz, sör és likör-készletek a legolcsóbb és legfinomabb összeállításban. Dítmar-féle asztali és függő-lámpák petróleumra, ugyszintén a legújabb javított és legjobb minőségű szesz izzó-lámpák; legjobb és tartóságra nézve kitűnő minőségű alpaca és Steyer féle evőeszközök, tükrök, képek és képkeretek. Szálloda, vendéglő és kávéházi berendezések felirattal vagy monogrammal ellátva; mindennemű konyha-berendezési cikkek dus választékban s rendkívül olcsó árban kaphatók.

Épület üvegezési munkát legolcsóbban és pontosan készítek.

Továbbá vagyok bátor az igen tisztelt bor- és sörkereskedőknek becses figyelmét felhívni, a világhírű Siemens-féle bor, sör és cognac palackaimra, melyek minőségre nézve felülmulhatatlanok s kizárólag egyedül csak nálam kaphatók.

Ugyszintén becses figyelmükbe ajánlom a helyi és vidéki kereskedő uraknak legjobb minőségű hazai kőedényemet.

Amennyiben még Uraságotat üzletem szíves meglátogatására kérem, maradtam

kiváló tisztelettel

Hajek Antal,

Arad, Üveg-udvar.

Allami telefon : 247.

1464

A nméltóságú belügyminiszterium 81945/1901. sz. rendeletével engedélyezett

Sanatórium és Hidegvizgyógyintézet

egész Délmagyarországon az egyedüli jogosított gyógyintézet, mely télen-nyáron nyitva van, állandó orvosi felügyelet alatt áll, bejáró s belakó betegek gyógyítását elfogadja. A betegek bármely orvos tanácsát vehetik igénybe.

Gyógyeszközök:

Villamfényfürdők: rheuma, köszvény, elhízottság, idegtagségek, fémmérgezések gyógyítására. E fürdők szív- és mell-let is használhatóak. 15 fürdő 15 frt.

Hidegvizgyógyfürdők: egészségesek edzésére, felüdítésére, idegbetegek, vérszegénység, tüdőbetegek, ideges gyomor s bélbántalmak, álmatlanság, lefájások gyógyítására. 15 fürdő 6 frt. Havibérlet 10 frt.

Szénsavas fürdők: Szívbillentyű bajok, nőbajok, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 18 frt.

Moór fürdők: nőbajok, rheuma, idegszabák, izület merevségek gyógyítására. 15 fürdő 16 frt.

Villany viz-fürdők: idegesség, idegfájdalmak, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 15 frt.

Inhalatók (Belégzések) soole vagy fenyő kivonattal. Reichenhall, Gleichenberg mintára; tüdő s gégehurutok ellen. 15 jegy 9 frt.

Svédgyógytorna: Hátgörcölések, izületmerevségek gyógyítására; sápadt gyöngye gyermekek edzésére. Havonta 15 frttól feljebb az eset súlyossága szerint.

Massage: izületbajok, vérszegénység, elhízottság, általános gyöngyeség gyógyítására. 15 massage 6 frt.

Villanyos massage: idegesség, idegfájdalmak, gyöngye emésztőképesség gyógyítására. 15 jegy 12 frt.

Villanyozás galvan és faradicus árammal. — Benu-lakó betegek bármelyik orvos tanácsát vehetik igénybe. — Szoba (világítás, fűtés, kiszolgálás) s ellátás 85 frt havonta.

Vezető orvos:

Dr. HECHT, ARAD, Zrinyi-utcza 3. sz.

Telefon 270.

* Városi és megyei telefon szám 477. * * Szolid elv. Pontos kiszolgálás. *

Leszállított olcsó árak!

Ifj. Kopetkó Károly

ARAD,

1222

Templom-utca, Minoritapalota.

!!! Óriási választék színházi echarpokban!!!

Halló!
Karácsonyi Vásár!
Jó mosó barchetek
méterje 20 kr.

Loden kelmék
100 cm. széles méterje 25 kr.

Hölgy flanelek
méterje 20 kr.

Mosó bársonyok
méterje 20 kr.

Kitünő jó minőségű vásznak és asztal-
talmuk nagy választékban.

1 vég Rumburgi vászon 6 ft.

Női és férfi tricok.

* * * Plisirozás és Gouwelierozás bármily szélességben elvállaltatik. * * *

Az Aréna-épület lebontása

és újra felépítése miatt, kényszerítve vagyunk üzlethelyiségünk-
ből kiköltözni, mely arra készült, hogy raktárunkat kisebbítsük,
miért is elhatároztuk, hogy áruinkat az eddig is olcsó árán ezentúl

még olcsóbban

árusítjuk, u. m.: vásznak, chiffon, kanavász ruhasefir, batiszt

divat szövetek,

barchetek, selyem-kendők, zsebkendők, ágyceritők, szőnyegek,
csipke- és szövet-függönyök, paplanok, szalmazsák, női, férfi
és gyermek-ingek, trikó alsó-ing és nadrág, gallér kezező, kor-
zetták, alsó szoknyák, lábravalók, gyermekruhák, kötők, kala-
poh, sapkák, keztyűk, harisnyák (fegyházi munka), nyakcsokrok,
nap- és esernyők, pénzes erszények, szivar-tárczák, tolikések,

gyermek kocsik,

utazó bőröndök (koffer), fésűk, (helyi ipar) fog-, haj- és
ruhakefék, tajtékpipa és szipka, nadrágtartó, övek, szíjjak,
illatszer, szappan, dísz-virág, fátolok, selyem, szallag, csip-
kek, kötő- és himző-pamut, cérna- és gép selyem, minden
féle bélék-árak és szabó-kellékek.

Szóval még számtalan itt elő nem sorolt cikkek, me-
lyek a divat-, kézmű- és rövidáru szakmába vágnak,

szolid olcsó árban,

nagy választékban kapható; — továbbá gyermekjátékokban nagy
választék.

Becsés látogatásért esd

1445

Kilényi C. és Társa

ARAD, Andrassy-tér 20. sz. A „KÉK GOLYÓ”-hoz.

Az 1895. évi csejói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel
és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külször a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású készvény, czúz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb készvény és
csúz-fájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

SZEGFÜ CRÉME szeplő, májfolt,
és kézhör mindennemű tisztáltsági
ellen. Főuri körökben is előszeretettel
használva. Ára 1 korona.

SZEGFÜ POWDER a tein-ek üdesé-
get s finomságot
kölesönöz. — Fehér, rózsaszín s créme
színből. Egy doboz 1 korona.

SZEGFÜ FOGPOR a fogak s fog-
tására. A száját dezinficiálja, a fo-
goknak vakító fényt kölesönöz. Egy
doboz 80 fillér, fogkefe 1 korona.

SZEGFÜ SZAPPAN a legfinomabb
toilet szappan,
kiváló kellemes illattal. Egy darab 80
fillér.

HAJ-ELIXIR a haj hullás, kopasz-
dás, fejkorpa s hajki-
kopás biztos meggátására szolgál. Egy
üveg 3 korona.

TOKAJI CHINA-VASBOR legkitü-
nőbbmi-
nőségű saját termései hegyaljai borból
készítve. Kitünő s biztos hatású szer
vérszegénység, sápkór s idegesség el-
len. Gyermekes kellemes ízénél fogva
igen szívesen veszik be. Fél literes
üveg 5 korona, 1 liter 9 korona.

TOURISTA OLAJ az egyedüli biz-
tos szer tyukszom
szemölcs és bőrvastagodás gyökores
kigyógyítására. — Egy üveg ára 70
fillér.

GYOMORBOR legkitünőbb minőségű
tokaji aszu ürmösből
készítve. Biztos hatású a már legré-
gibb gyomorbetegségek gyógyítására. Et-
vágytalanság, székrekedés, görcsök s
gyomorsűtés egyedül biztos óvszere.
Egy üveg ára 3 korona.

1529

Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátorajauhely.

Főraktárak Budapest Török József gyógyszerárakban, Király-utca 12. és az
Egger-féle „Nádor gyógyszerár”-ban, Váci-körút 17.

Helybeli raktárak: Földes Kolomen, Hajós Árpád, Khudy József és Vojtek Kálmán.

Télikabátok.

Az előrehaladott idény folytán a nagy válasz-
tékban készletben lévő őszi és téli

férfi-, fiu- és gyermekruhák

leszállított áron alól lesznek kiárusítva

KASSOWITZ FÜLÖP ruha-üzletében

Andrassy-tér 9. sz.

1478

Az üzleti berendezés és butorzat szintén eladó.

Utazóbundák.

Öltönyök.

Felöltők.

Városi bunda.

Havelok.

A t. háziurak figyelmébe!

Van ezerecsém az igen tisztelt háztulajdonos urak b. figyelmét felhívni a **Szabadság-tér 10. sz. alatti (Schreyer-ház)**

csatornázási és vízvezetéki vállalatomra,

ahol igen előnyös árak mellett felszerelék teljes vízvezetéki berendezéseket **s elfogadok javításokat, a melyeket legpontosabban eszközök.**

Magamat nagybecsü pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

NAGY ADOLF,
csatornázási és vízvezetéki vállalkozó.

1618

*A czégre ügyelni tessék,
Hogy valami baj ne essék.*

Volt SCHWEMMER-féle helyiségben

Grosz és Glück

czégnél

1 mtr. fulard Saten minden színben csak	11 kr.
1 " Moaree " " " " " " " " " " " "	18 " "
1 " divatos szövet 85 cm. széles karácsonyi ujdonság	21 " "
1 mtr. divatos Barchend legjobb minőség	21 " "
1 pár bőr női elegáns czugos cipő	1.95 " "
1 vég jó vászon, 30 rőfös	3.50 " "
1 mtr. elegáns selyem, blusnak	38 " "
1 drb. jó férfi tricó	60 " "
1 mtr. tiszta gyapju kasán	60 " "

Elegáns női és férfi ruha kelmék, harisnyák, zsebken-
dők, szőnyegek, esernyők, asztalneműek, finom chiffonok,
mosdó szappanok,

minden olcsó árban.

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak nagyon alkalmas
cikkek. 1700

Alkalmi bevásárlási forrás!

Alkalmi bevásárlási forrás

a téli idényre

férfi-, fiu- és gyermekruháknak

csakis

Moskovitz Izidor

férfi-, fiu- és gyermekruha raktárában

Aradon, Andrassy-tér 8. sz.

(A minorita-templommal szemben.)

És pedig: férfi-, fiu- és gyermeköltönyök, városi
és utazó bundák, havelokok és mentschikoff-
télkabátok és hálópogyolák stb. szolid árakon
kaphatók. — A n. é. közönség szives pártfogását és jó-
indulatát kérve, maradok teljes tisztelettel

MOSKOVITZ IZIDOR,

ARADON,

1702

Andrassy-tér 8. szám. (A minorita-templommal szemben.)

Alkalmi bevásárlási forrás!

1618—1901. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. áll. ménesbirtok 1902. évi 500 métermázsza pörkölt szalona szükségletének beszerzése, és ugyanezen ménesbirtok három majorjában elhelyezett mintegy 394 drb. öreg hizott sertés levágásából származó hus eladása czéljából folyó évi december hó 20-án délelőtt 10 órakor a mezőhegyesi ménesbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok alapján nyilvános versenytárgyalás fog tartatni. Megjegyezvén, hogy a sertések után származó szalonna az uradalom tulajdonába marad.

Ajánlat tevők által sajátkezűleg irt s 1 kor. bélyeggel ellátott és 5% bánatpénzzel felszerelt ajánlatok melyek borítékán „ajánlat sertés husra” — „szalonnára” felirandó fent kitett határidőig a ménesbirtok birtok igazgatóságánál — hol az eladási feltételek is megtudhatók — benyújtandók.

A sertések ugyan ezen ménesbirtokon megsejmelhetők.
Budapest, 1901. évi november hó.

1697

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

26833—1901.

Hirdetmény.

Az országos magyar kertészeti egyesület Budapest, 1902. évi május hó 3—12. napjain nemzetközi kiállítást rendez.

A helybeli kertészeket a kiállításon való részvételre ezennel felhívjuk.

Arad sz. kir. város tanácsának 1901. évi november hó 23-án tartott ülésből.

A városi tanács.

Alkalmi eladás!

A raktáron levő összes cikkek, ingek, gallérok, kalapok, harisnyák, keztyűk, nyakkendők, lábravalók, tricók, esernyők, napernyők, fűzők, zsebken-
dők, szőnyegek, pamutok, selyem és bélés árak, bluzok, kalap és strucz tollak, virágok, pénztárczák, díszmü-
tárgyak, játékszerek, gyermek kocsik, mindenféle cipők
és még sok e szakmához tartozó cikkek.

igazán meglepő olcsó árban

lesznek kiárusítva.

Ruzsonyi Endre

Férfi és női divatáru üzletében

Arad, Andrassy-tér, Hungária kávéház mellett.

Az üzlet esetleg egészben is átadandó.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronára kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bé-
lyeg melléklendő. Telefon értesítéseket
nem ad a kiadóhivatal.

Legjobb minőségű

Singer-varrógépek

5 évi jótállás és nagyon jutányos
áron kapható

KALMÁR JÓZSEF

műszerész

Aradon, Salacz-utca 2. sz.

Nagy javító-műhely.

Villanycsengő bevezetéseket és javi-
tásokat olcsó áron eszközöl. 1384

3-as pénz-szekrény,

diszes villamos csillárok és lám-
pák, alig használva, olcsón el-
adók. Bővebbet Boros Béni tér 15.
ajtó 1. 1686

Párisi Bazáromban karácsonyig

a maradékokat csomóságra
bámulates olcsón árusítom

ugymint: fehér himzéket blouzoknak va-
lók, hortnikat, applikációkat, csipkéket és
szalagokat. Himzett divánpárnáknak valók,
és többféle karácsonyi ajándékoknak való
szíkkéket.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget
ezekről a kirakatomban meggyőződést
szerezni.

Mély tisztelettel

WERSCHITZ K.

1551

Salacz-utca 1.

REINER EDE

óra,

1670

Salacz-utca 3. sz.

Telefon 47.

FLAMM LIPÓT

ára- és kavics-szállító

Arad, Andrassy-tér 3. szám.

Rivallal butorszállítás vidékre és kül-
földre saját szabadalmazott butorkocsi-
jaival a legjutányosabb áron. 1611

A pakolást saját embereivel végezteti.

I. aradi agyagpipagyárában nagy vá-
laszték pipákban, olcsó áron.

Portland és román cement-raktár.

Legizlésteljesebben készített párisi, bécsi
és saját készítményű női és gyermek

Kalapok

finom kivitelben olcsón kaphatók

Lázár Cz.

női divatárú üzletében. Bármily javítást
és átalakítást elfogad. Dusan felszerelt
raktárom megtekintését ajánlom a t. hely-
beli és vidéki hölgyközönségnek.
Lázár Cz.

Tárbeszélő 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyár-
ának arad-csanádi kizárólagos képviselője,

Aradon, Vörösmarty utca 1. sz.

Kívánatra küld 1580

árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Kelengyék

elkészítését, aranyhímzését és minden-
féle kézimunka montirozását és
hímzését szép kivitelben, olcsó ár-
ban lehet készíttetni

Josefovits Nővérek

előnyomda és kézimunka üzletében

Arad, Szabadság-tér 14.

Szép kivitelű rajzok nagy vá-
lasztékban. 1693

Mi a Schapirograph?

A Schapirograph határozottan a leg-
jobb másoló készülék fekete, vagy színes
nyomatokhoz. Ezen apparátusból több, mint
10.000 darab van használatban. Ára 30
koronára. Kívánatra küldök ideiglenes
5 napi használatra egy Schapirographot és
az esetre, ha ez meg nem felelne, úgy
bérmentesen visszaküldhető. Prospectusok
ingyen. 3-9

Pohl Frigyes irodaszerek külön-
legességi üzlete.

Bécs, I. Heinrichgasse 2.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csengő
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 586

Nagy karácsonyi kiállítás! Wild Ferencz

ozukrázsnál

Boros Béni-tér 15. szám (Oengl-ház).

Telefon 408.

Óriási választékban és feltűnő olcsón kap-
hatók karácsonyi ozukorkák, karácsonyfa-
díszek, mandula sütemények, stb. Továbbá
naponta friss teasütemények.

A legújabb torták 1 koronától feljebb.

Egész karácsonyfák feldíszítése szépen és
igen olcsón elvállaltatik. 1696

Telefon 389.

Legjobb és legolcsóbb

cserépkályhát

kaphatunk minden kivitelben

BALOGH DÁVID

agyagáru- és kályhagyárában Aradon,

hol minden e szakmába vágó javi-
tások is jutányosan és pontosan
végzetnek. 1602

FEJÉR GYULA

fűszer-, csemege, tea-, rum- és
ásványvíz kereskedése, József fő-
herczeg 6 csász. és kir. fensége
udvari szállítója

Templom-utca 1. sz. Aradon,
a Fehér kutyához. 1606

Fiók-üzlet: József főherczeg-ut 12. sz.

a legolcsóbb bevásárlási forrás, mindenkor friss és
jó árak. Gyors és pontos kiszolgálás.

Készpénzfizetésnél 20% pénztári jutalék.

Városi és megyei telefon szám 71.

KARÁCSONYRA!

Művelt emberek közt nincs elmésőbb és elegánsabb meglepetés, mint egy művészes
kivitelű, divatos levélpapírral és Billettel megtöltött díszdoboz, melyekből ez idényre báma-
latra méltó szép példányok megjelentek. 2 koronától 16 koronáig és üzletomban megtekinthetők.
Ezenkívül ajánlok

Karácsonyra

festékszékényeket, festő
mintákat, rajzeszközöket,
emlékkönyveket, leve-
lező-lap albumokat, fény-
képező gépeket, kará-
csonyi dísz. stb. stb.

Bloch H.

PAPIKERESKEDÉSE, KÖNYVNYOMDÁJA,
FÉNYKÉPESZETI CZIKKEK BAKTÁRA.
ARAD.

Köz tudomásu,

hogy nálam készítenek a
legelegényesbb névjegyek
meghívók, köszönő és kö-
szönő levelek és min-
den egyéb kisebb vagy
nagyobb nyomtatványok.

Igen ajánlatos, hogy a vásárlást és a nyomtatványok rendelését minél előbb eszközöljék.
mert elefuta a választék teljesebb és a kiszolgálás tökéletesebb. 1105

Mérsékelt árak. — Az üzlet egész napon át nyitva.

Városi és megyei telefon 125. sz.

Videki rendelések a leggyorsabban teljesítenek. Levelezés magyarul, németül és románul.

Telefon szám 46.

Salgótarjáni kőszén 3 kor. 20 fill.

Rostált darabos bükkfa-szén 4 " 40 "

Aprított tűzifa . . . 2 " — "

métermázsánként házhoz szállítva.

ALTMANN EDE

fűszerkereskedőnél,

1582

Wesselényi-utca 48.

BÉNÉDICTINE

A legkitünőbb valamennyi likörök között.

Vigyázzunk mindig arra,
hogy az üvegek alján talál-
ható négyszögletes cimkén
az itt látható vezérigazgató
aláírása legyen.

A „Bénédictine” szó Ausztria-Magyarországon véd-
ve van, sőt az ehhez hasonló, összetevészetesre alkalmas
nevek is törvényellenesek. 1689

Házalóktól és utánzatoktól óvakodjunk.

Aradon Kapható Fejér Gyula és Matzky
Károly uraknál.

HANS HOTTENROTH, General-Agent, HAMBURG